

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA**

A

**VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE
FAKULTA MANAGEMENTU V JINDŘICHOVĚ HRADCI**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA**

A

**VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE
FAKULTA MANAGEMENTU V JINDŘICHOVĚ HRADCI**

**Krádeže motorových vozidel
Motor vehicle thefts**

Autor: Roman Trhlík
Vedoucí práce: JUDr. Ing. Daniel Prouza, Ph.D.
Studijní program: Sociální pedagogika, specializace bezpečnostní služby
Datum odevzdání: 4. února 2010

P r o h l á š e n í

**Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma „Krádeže motorových vozidel“
jsem vypracoval samostatně.**

Použitou literaturu a podkladové materiály uvádím v přiloženém seznamu literatury.

**Současně prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění
souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě ve veřejně
přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých
Budějovicích na jejích internetových stránkách.**

České Budějovice, 30. ledna 2010

podpis studenta

P o d ě k o v á n í

Rád bych poděkoval

**JUDr. Ing. Danielu Prouzovi, Ph.D. za vedení, cenné rady
a konzultační pomoc při zpracování bakalářské práce.**

Dále bych chtěl poděkovat

**doc. JUDr. Janu Hejdovi, Ph.D. za rady a podněty
při zpracování bakalářské práce.**

Z a d á n í b a k a l á ř s k é p r á c e

Název práce: **Krádeže motorových vozidel**

Zadání práce: Práce by měla sloužit k rychlé a srozumitelné orientaci zájemců o koupi motorového vozidla, osobám, kterým bylo vozidlo odcizeno nebo zajištěno policejním orgánem, jako věc pocházející z trestné činnosti. Je určena jako přehledná teoretická pomůcka obohacená o kazuistiky a měla by pomoci i policistům zabývajícím se problematikou krádeží motorových vozidel.

Jméno studenta: Roman Trhlík
Ročník: 3.
Studijní program: B7507 Specializace v pedagogice
Vedoucí práce: Sociální pedagogika
Katedra: Společenských věd FM VŠE
Termín zadání: 28. března 2009

A n o t a c e

Krádeže motorových vozidel

Cílem práce je poskytnout zájemcům o koupi motorového vozidla srozumitelnou formou základní informace potřebné pro koupi motorového vozidla a osobám, kterým bylo vozidlo odcizeno nebo zajištěno policejním orgánem, poradit, jak v dané situaci postupovat. Práce je také určena jako přehledná teoretická pomůcka obohacená o kazuistiky a měla by pomoci i policistům zabývajícím se problematikou krádeží motorových vozidel.

Motor vehicle thefts

The aim of this work is to provide buyers of motor vehicles in an intelligible form the basic information needed for the purchase of motor vehicles and persons to whom the vehicle was stolen or ensured by the Police Authority, to advise on how to proceed in a given situation. This work is also intended as a clear theoretical tool enriched with case studies and it should also help the police dealing with the problem of motor vehicle thefts.

Obsah

Úvod	1
1. Vymezení základních pojmů	2
2. Nákup vozidla	10
2.1 Zánovní vozy	10
2.2 Koupě ojetého vozidla	11
2.3 Vlastní příprava ke koupi vozidla	12
2.4 Co zjistíme pouhým okem?	13
2.5 Kupní smlouva	16
2.6 Registrace vozidla	16
2.7 Stanice technické kontroly (STK)	17
2.8 Rizikové lokality, místa a značky vozidel	19
2.9 Zabezpečení vozidla	20
3. Odcizení vozidla	23
3.1 Postup poškozených při zjištění odcizení vozidla	23
3.2 Co musí učinit policista přijímající oznámení o trestném činu krádeže vozidla	24
3.3 Možné trestné činy spojené s odcizením vozidla	25
4. Poškození	31
4.1 Dopad krádeže vozidla na osobní život poškozených	32
4.2 Nerovné postavení poškozeného v trestním řízení	32
4.3 Zakoupení kradeného vozidla	34
5. Působnost organizačních celků PČR	36
5.1 Útvar pro odhalování organizovaného zločinu	37
5.2 Prokázání trestné činnosti pachateli (tzv. „realizace“)	39
5.3 Trestní zákoník 40/2009 Sb.	40
6. Politické změny v České republice	42

6.1 Totalitní režim	44
6.2 Doba rodící se demokracie po roce 1989	46
6.3 Česká republika v Evropské unii.....	48
6.4 Vstupujeme do světa bez hranic - Schengenu	51
7 Cíl práce a hypotézy	54
7.1 Cíl práce	54
7.2 Hypotézy	54
Závěr.....	56
Seznam použité literatury	59

Úvod

Zmizelo? Hledejte! Asi každý z nás zná někoho, komu byl odcizen osobní automobil, někteří z nás mají i osobní zkušenosti. Jak v takovém případě postupovat, jak vše řešit s Policií České republiky (dále jen PČR), jak zkomplikovat zlodějům jejich výnosnou činnost, jak koupit vozidlo „z druhé ruky“, jak se bránit a jak zabezpečit vozidlo, aby ke krádeži vůbec nedošlo? Majitelům vozidel se budu snažit na položené otázky odborně odpovědět. Záměrně jsem se rozhodl pro téma bakalářské práce „Krádeže motorových vozidel“ spáchaných na území České republiky (dále jen ČR), protože v současné době neexistuje žádná aktuální odborná literatura, která by poškozeným, ale nejen jim, pomohla vzniklou situaci vyřešit. Stál jsem před otázkou z čeho čerpat, jak získat odborné informace, články nebo knihy. Nakonec jsem se rozhodl, že bakalářskou práci zpracuji za využití hlavně vlastních zkušeností, které jsem získal u Policie České republiky, Služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen SKPV). V bakalářské práci je využito článků z motoristických časopisů, pomůcky vydané Policejním prezidiem ČR, Usnesení vlády ČR k problematice krádeží motorových vozidel, internetových materiálů, odborné literatury a policejních spisů, na kterých jsem se osobně podílel a dokumentoval je.

V bakalářské práci popisuji problematiku krádeží motorových vozidel. Pracoval jsem s policejními statistickými daty z období od roku 1974 až do první poloviny roku 2009. V průběhu těchto let ČR prošla politickým vývojem a prodělala několik politických změn, ať už se jednalo o vstup do Evropské unie nebo do Schengenu. Vyhodnotil jsem statistická data a vzájemně je porovnal. V bakalářské práci bych chtěl poukázat mimo jiné i na problémy lidí, kteří přišli o majetek nemalé hodnoty. Chtěl bych upozornit na skutečnosti, které vedou ke snadnému odcizení vozidla a jeho opětovnému přihlášení do registru motorových vozidel ČR s padělanými identifikátory, na problematiku použitých náhradních dílů z odcizených vozidel a hlavně na to, jak v současné době na vše nahlíží trestní zákon a co by bylo možné z hlediska práva upravit.

1. Vymezení základních pojmů

V bakalářské práci jsou používány různé motoristické, kriminalistické, ale i odborné pojmy, se kterými je důležité čtenáře seznámit a podrobněji vysvětlit jejich význam. Vymezil jsem několik základních pojmů.

Motiv trestného činu a jednání pachatele

Motivem je pohnutka nebo podnět pachatele ke spáchání trestného činu krádeže motorového vozidla.¹

Pachatel neoprávněně užívá vozidlo nebo pachatel krádeže vozidla je při svém jednání motivován několika možnými aspekty, především:

- a) **pachatel se chce svézt** - vyskytuje se nejčastěji u dětí a mladistvých osob, jež vyhledávají dobrodružství a uznání v kolektivu; vozidlo však ze strachu nevrátí zpět na místo odcizení, ale zaparkují jej opodál
- b) **pachatel se chce dopravit z místa na místo** - využije vozidla k dopravě kamkoliv a za jakýmkoliv účelem; nezřídka dochází ke krádeži vozidla za účelem spáchání závažnější trestné činnosti
- c) **krádež vytipovaného vozidla** - jedná se zejména o vozidlo vyšší hodnoty určené pro konkrétního zájemce v tuzemsku či zahraničí
- d) **neoprávněně využívá vozidlo rodinný příslušník** - dospívající děti, které mají přístup ke klíčům od vozidla a v nestřeženém okamžiku, bez vědomí rodičů se projedou s jejich vozidlem
- e) **pojistný podvod** - ze strany oznamovatele s následným prodejem vozidla v tuzemsku nebo do zahraničí, převážně do východoevropských států
- f) **využití vozidla nebo jeho části jako náhradního dílu** - k dovezenému, havarovanému či staršímu vozidlu; pachatel následně změní identifikační znaky vozidla – VIN
- g) **zaviněná dopravní nehoda uživatelem vozidla**
- h) **likvidace vozidla** - pachatel vozidlo po dílech rozprodá, následně jako poškozený nahlásí jeho odcizení; vozidlo nemusí ekologicky zlikvidovat a platit ekologický poplatek

¹ PASTYŘÍK, Čestmír. *Krádeže vozidel :Krádeže věcí z vozidel*. 2004. vyd. Praha : [s.n.], 2004. 56 s. Dostupný z WWW: <<http://www.str.aa/rspp/auta/auta.htm>>.

- i) **rychlé a snadné obohacení** - prodejem kradeného vozidla na autovrakoviště; k takovému způsobu prodeje může být motivem i snaha zbavení se vozidla, kterým byl spáchán závažnější trestný čin
- j) **vloupání do domů a objektů** - pachatel počítá s tím, že k odvozu odcizených věcí a opuštění místa činu ještě odcizí motorové vozidlo, které je zaparkováno v garáži nebo u objektu
- k) **loupežné přepadení** - předmětem pachatelova zájmu je motorové vozidlo eventuálně i s jeho nákladem; dále může být kradené vozidlo použito např. k různým přepadením, jako prostředek k vytržení bankomatu ze zdi, k únosu osob, při vydírání, atd.²

Místo činu a ohledání místa činu

Trestný čin, stejně jako každá jiná událost, probíhá v konkrétních podmínkách místa a času. Průběh události způsobuje v okolní realitě změny. Informace obsažené ve změnách objektů, na něž bylo působeno, se nevztahuje pouze k samotné události nebo jevu, jeho průběhu, ale i k příčinám a okolnostem, za kterých k události došlo, k osobám, které se na události účastnily, nástrojům, které byly využity, k motivům jednání atp.. Na základě vydělení takových informací ze změn materiálních objektů nebo z vědomí člověka může být poznán a objasněn trestný čin, případně může být zjištěno, že prověřovaná událost není trestným činem.

Orgány činné v trestním řízení mohou získat informace o kriminalisticky relevantní události dvojím způsobem:

- a) **nepřímo** - zprostředkovaně (např. z výpovědi osob, dokumentačních materiálů)
- b) **přímo** – bezprostředně, přímým pozorováním následků (změn) na materiálních objektech vlastními smysly, tj. ohledáním.³

Místo činu je místem jednání pachatele nebo místem vzniku, průběhu vyšetřované události a dále pak místa s nimi související.⁴ OMČ je kriminalistická metoda, kterou se na základě bezprostředního pozorování zjišťuje, zkoumá, hodnotí a podchycuje materiální situace nebo stav objektů, majících vztah k prověřované

2 PASTYŘÍK, Čestmír. Krádeže vozidel : Krádeže věcí z vozidel. 2004. vyd. Praha : [s.n.], 2004. 56 s. Dostupný z WWW: <<http://www.str.aa/rsp/auta/auta.htm>>.

3 MUSIL, Jan, KONRÁD, Zdeněk, SUCHÁNEK, Jaroslav. Kriminalistika. Mgr.Eva Jasná. 1. vyd. Praha : C.H.Beck, 2001. 512 s. ISBN 80-7179-362-0.

4 PASTYŘÍK, Čestmír. Krádeže vozidel : Krádeže věcí z vozidel. 2004. vyd. Praha : [s.n.], 2004. 56 s.

události, k jejímu poznání a získání důkazů i dalších informací důležitých pro trestní řízení.

Podstata ohledání tedy spočívá v tom, že policista bezprostředně svými smysly poznává fakta o události a jejím charakteru, která mají důkazní nebo taktický význam. Ohledání v sobě zahrnuje nejen pozorování a zkoumání, ale i postupy, kterými je dosahováno účelu ohledání, kterými jsou různá měření, zkoumání objektů, experimentování a další, včetně dokumentace postupu i výsledku ohledání.

Pro ohledání je typické, že smyslové, empirické poznávání materiální situace a objektů materiálního prostředí spolu s logickým myšlením, analýzou a hodnocením takto získaných informací směřuje k co nejobektivnějšímu a nejúplnějšímu poznání zkoumané materiální situace nebo jednotlivých objektů. Základní poznávací metodou ohledání je pozorování. Jde o bezprostřední (přímé) a cílevědomé pozorování s využitím všech smyslů, především vizuálního vnímání a podle potřeby i vnímání pomocí speciálních kriminalistických prostředků.⁵

Kriminalistická teorie ale i praxe svými prostředky rozpracovává a zdokonaluje taktiku OMČ i jeho praktické provádění pro praxi tak, jak to plně vyjadřují cíle sledované ohledáním:

- a) nalezení a zajištění stop a ostatních věcných důkazů včetně informací, které s nimi souvisejí
- b) zajištění a objasnění mechanismu vzniku a průběhu události
- c) zjištění a odhalení jiných kriminalisticky významných okolností (např. příčin a podmínek včetně motivu, které vedly ke spáchání kriminálního deliktu nebo jeho spáchání umožnily, informace pro tvorbu vyšetřovacích verzí, plánování vyšetřování apod.)

Vozidlo

Vozidlo je dvoustopé osobní nebo nákladní silniční motorové vozidlo. Slovo *automobil* pochází z řeckého „áuto“ a latinského „mobilis“ - pohyblivý. Dříve se též používal výraz *samohyb*. Historie automobilu sahá až do 18. století, kde byly první pokusy o sestrojení samostatně se pohybujícího stroje bez lidské nebo zvířecí pomoci. První stroje byly poháněny parou. Již v druhé polovině 19. století se podařilo

⁵ HEJDA, Jan. a kolektiv: *Vybraná témata kriminalistiky a trestního práva*. 1. vyd. Příbram : Septim tisk, 2007. 252 s. ISBN 978-80-245-1163-4, s. 79
Dostupný z WWW: <<http://www.str.aa/rspp/auta/auta.htm>>.

konstruktérům uvést do pohybu první spalovací motor. Samotný vývoj dnešních automobilů začíná rokem 1885, kdy v německém Mannheimu, Karel Benz patentoval svou motorovou tříkolku. V roce 1887 staví Gottlieb Daimler ve spolupráci s Wilhelmem Maybachem také automobil. Již v roce 1897 přichází Rakušan Rudolf Diesel se svým funkčním vznětovým motorem. Až do 20. století prochází automobily různými pokusy o jejich pohon, až v samotném 20. století jsou vozidla poháněna benzínem či naftou a stávají se nejvýznamnějším dopravním prostředkem.⁶

Současná vozidla, tak jak je známe v dnešní době, dělíme podle tvaru karoserie na tyto typy: sedan, hatchback, liftback, kombi, kupé, kabriolet, kupé kabriolet, roadster, off-road, SUV, MPV, Cross-over.

Dále pak osobní automobily dělíme do tzv. tříd: mini, nižší, nižší střední, střední, vyšší střední, vyšší a luxusní.

Samotný výklad pojmu „vozidlo“ je doslova uveden v § 2 zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb. Dále jsou zde v § 3 taxativně vymezeny jednotlivé druhy vozidel, jako např. osobní automobily, motocykly, autobusy, speciální vozidla, přípojná vozidla atd..⁷ I další druhy vozidel jsou předmětem trestné činnosti, ale ty však nedosahují takového počtu jako jsou krádeže osobních motorových vozidel.

Automobil dal lidstvu mnoho možností, jako např. naprostou nezávislost, svobodu a mobilitu. Automobilový průmysl je jedním z největších průmyslů světa, protože na sebe váže další výrobce a subdodavatele dílů, součástek a výrobků důležitých pro samotnou výrobu aut. Automobilismus však také strmě přispívá ke zhoršování ovzduší, nutnosti výstavby dalších dálničních sítí, značnou měrou přispívá i ke ztrátám na životech vlivem dopravních nehod. Současná doba krize je spojená převážně s výrobou vozidel, která na sebe váže další průmysl. Omezením výroby aut dochází k omezení dodávek součástek od subdodavatelů, kteří jsou nuceni propouštět zaměstnance a už je zde další negativní kolotoč, který automobilismus s sebou nese.

Způsob přepravy odcizeného vozidla

Odcizená vozidla jsou z místa krádeže do místa určení (konečný zájemce, vrakoviště, servis, mezičlánek atd.) přepravována třemi způsoby:

⁶ Internet Wikipedie otevřená encyklopedie (online) Dostupné z <http://cs.wikipedia.org/wiki/Automobil>

⁷ Zákon č. 56/2001 Sb.: Zákon o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb.,

a) **po vlastní ose** - tímto způsobem se vozidlo přepravuje v případě, že pachatel překoná zámky dveří, zámek zapalování, zámek volantu za použití speciálně upravených nástrojů, jako je „trhák“ nebo „rozlamovák“ (příloha č. 1, obr. 1 - 12) a další zabezpečovací zařízení. Vozidlo může být doprovázeno další vozidlem, tzv. „doprovodem“, jehož řidič v případě výskytu policejní kontroly odpoutá pozornost, kterou upoutá na sebe, aby odcizené vozidlo mohlo nepozorovaně projet policejní hlídce. Někteří pachatelé odcizené vozidlo po krádeži odstaví a počkají až do doby dopravní špičky, kdy je pravděpodobnost policejní kontroly nižší. Odstavením vozidla si pachatel též provádí svou kontrolu, že odcizené vozidlo není během této doby vyhledáno satelitním či rádiovým systémem. U odcizeného, odstaveného vozidla mohou být i vyměněné registrační značky.

rozlamovák

- b) **na laně nebo na tyči** za využití tažného vozidla - tento způsob je častý u krádeží vozidel vybavených zámek řadicí páky nebo v případech, kdy pachatel zajištění vozidla nehodlá překonat na místě krádeže, ale až na místě pro něj bezpečném
- c) **prostřednictvím speciálního vozidla** - využití odtahového nákladního vozidla nebo skříňového nákladního vozidla opatřeného „nájezdy“; vzhledem k reklamním a firemním nápisům speciální vozidla eliminují pozornost občanů i policistů.⁸

⁸ PASTYŘÍK, Čestmír. *Krádeže vozidel : Krádeže věcí z vozidel*. 2004. vyd. Praha : [s.n.], 2004. 56 s. Dostupný z WWW: <<http://www.str.aa/rspp/auta/auta.htm>>.

Překonávání elektronických blokovacích zařízení

Pachatel si na místo činu přinese vlastní speciální modifikovanou řídící jednotku (příloha č. 2, obr. 13 - 17). Jejím prostřednictvím **překoná nebo vyřadí elektronický imobilizér** a tak oklame blokovací zařízení a vozidlo je zcela funkční k jízdě, jako by byl použit správný klíč.

upravená řídící jednotka

Další možností je **napojení laptopu** (příloha č. 3, obr. 18 - 20) se speciálním dekódovacím programem do řídící jednotky vozidla. Tím přestanou existovat konkrétní blokovací znaky určené pro motorovou řídící jednotku a ta už pak nemusí být z vozidla odstraněna.

laptop na programování budíků, čipů a řídících jednotek

Významem elektronického zařízení je skutečnost, že v zámku zapalování je instalována cívka a v klíčku je zabudován čip. Po zasunutí klíčku do zapalování se identifikuje příslušný klíč k blokovacímu zařízení.

Prvotní přístup pachatele do vozidla byl v doposud uvedených případech přes zámky dveří, přes zámek zavazadlového prostoru nebo přes zámek hrdla nádrže (příloha č. 4, obr. 21 - 25). Pachatel zámek vytrhne a podle něj si vyrobí kopii klíče, která je shodná s klíčem spínací skříňky zapalování. Případně zámek dveří a spínací skříňky strhne speciálně upraveným „trhákem“ a tím docílí odemčení zámku volantu a spuštění elektrického obvodu až po nastartování vozidla. Vzhledem k výše popsanému nemusí mít klíč osazen čipem, ale postačí mechanická shoda.

Při krádeži některých typů, zejména vozidel koncernu Volkswagen, si pachatelé místo samotné řídicí jednotky přinášejí k vozidlu připravovanému ke krádeži celou „tachosoupravu“, tzv. budíky (příloha č. 5, obr. č. 26 - 32), které v sobě zahrnují jak řídicí jednotku, tak základní desku sdruženého přístroje a načítací cívku. Cívku připojí do elektrického obvodu a nahradí tak původní. K nastartování vozidla pak stačí „trhák“ nebo připravený klíč.

upravené tachosoupravy

Dalším způsobem odcizení vozidla je překonání elektronické ochrany pomocí speciálního zařízení (individuální výroby) pro odblokování zabezpečení tzv. „krabička“ (příloha č. 6, obr. 33 - 37). Při zapojení tohoto zařízení do elektronického obvodu je vyřazeno zabezpečení a vozidlo lze nastartovat stržením zámku spínací skříňky.⁹

tzv. krabička

⁹ PASTYŘÍK, Čestmír. *Krádeže vozidel : Krádeže věcí z vozidel*. 2004. vyd. Praha : [s.n.], 2004. 56 s. Dostupný z WWW: <<http://www.str.aa/rspp/auta/auta.htm>>.

Řídící jednotka

Řídící jednotka umožnila na vozech provádět různé úpravy v oblasti elektroniky a řízení motoru. Určuje kompresní poměr a dá se snadno přechipovat (do válců poteče více paliva) a zvýšit tak výkon motoru. Samozřejmě, že se to nesmí moc přehánět, protože tím stoupá spotřeba a motor by se mohl zničit (hlavně turbomotory). Ale tím její úkoly nekončí. Stará se také o to, aby se v případě nárazu aktivovaly airbagy a umožňuje je také deaktivovat. Elektronickou řídící jednotku mají v dnešní době už skoro všechny vyráběné automobily. Dnešní auta jsou vybavené mnoha senzory a čipy a tak můžeme prohlásit, že je to takový "mozek" celého automobilu.¹⁰

2. Nákup vozidla

V současné době ekonomické krize se předhánějí prodejci vozidel, kdo nabídne zákazníkovi větší cenovou výhodu nebo lepší výbavu při koupi nového vozidla. Jedni nabízejí výrazné slevy, jiní zase nabízejí naftovou motorizaci za cenu benzínové, další bohatou výbavu za základní cenu modelu a tak dále a tak dále. Nabídek je celá řada a na kupujícím je rozhodnutí, pro kterou konkrétní značku se rozhodne nebo na jaký druh vozidla má peníze. Nákup nového vozidla z autosalónu je bezproblémový a zcela vylučuje riziko zakoupení kradeného vozidla.

2.1 Zánovní vozy

Pokud se rozhodnete pořídit si zánovní vůz, v jeho ceně se mohou odrazit nejen ujeté kilometry, ale třeba i skutečnost, že se jedná o výběhový model a prodejce se ho chce zbavit. Na oficiálním automobilovém trhu lze sehnat výrazně levněji málo jetá auta s minimem ujetých kilometrů, která sotva opustila brány továrny. Jedná se např. o předváděcí vozidla autosalónů, výprodej skladových vozů nebo zabavené leasingy. I v tomto případě jde o nerizikový nákup, ovšem za podstatně nižší pořizovací hodnotu. Skutečně se vyplatí pátrat a hledat. Pomocníkem při hledání je internet, dá se říci, že je to bezedná studna možností a nabídek. Kupující má možnost i s menším finančním obnosem koupit poměrně dobře vybavený vůz s minimálním počtem ujetých kilometrů a s vyloučením rizika koupě kradeného vozu.

¹⁰ *Elektronická řídící jednotka* [online]. 2007 [cit. 2009-10-07]. Dostupný z WWW: <<http://auto-vynalezy.wz.cz/elektronicka-ridici-jednotka.php>>.

Se zánovními vozy se můžeme setkat i v autobazarech. Jedná se většinou o velké autobazary, kde je nabídka vozidel různorodá. Jedním z největších autobazarů v rámci České republiky je AAA Auto. Zde je skutečně možné vidět automobily, které jsou nabízeny s výrazně nižší cenou oproti novému vozu, minimem ujetých kilometrů a třeba i roční zárukou. Další možností jak se dostat k zánovnímu- automobilu je hledat přímo u prodejce konkrétní značky. Lze říci, že nejvýhodnější ceny jsou poskytovány na auta předchozích generací jako je třeba Škoda Octavia první modelové řady nebo vozidel před tzv. „faceliftem“ (jedná se o ten samý model vozu, ale nějakým způsobem vylepšený a omlazený).¹¹

Pokud zájemce není schopen splácet leasing, společnost, která vozidlo financovala, se jej snaží co nejrychleji prodat nikomu jinému. Chcete-li takto zabavené vozidlo získat, je několik možností. Přímo na některé pobočky leasingových společností, v aukci nebo v internetové nabídce. Výhodou nákupu je fakt, že každá leasingová společnost má vozidlo řádně odzkoušené v servisu a prověřené znalcem, který rovněž stanoví cenu vozidla. Nelze tedy zakoupit vozidlo, které by mělo pozměněné identifikátory, a kupec by o této skutečnosti nebyl řádně informován. V případě, že je na vozidle jakýkoliv zásah, je na to kupující upozorněn, což se v „obyčejných“ autobazarech neděje. U vozidla do půl roku stáří se leasingové společnosti snaží předat novému klientovi splácení leasingu, ale za výhodnějších podmínek. U takovýchto vozidel je jistota, že jsou v dobrém technickém stavu.¹²

2.2 Koupě ojetého vozidla

Na rozdíl od nákupu nového nebo zánovního vozidla je koupě staršího ojetého vozidla nejrizikovější. V této kapitole seznámím čtenáře s možnostmi koupě přes internet, v bazaru, v zahraničí, ale i od soukromých osob a individuálních dovozců. Je potřeba zdůraznit, že není rozumné kupovat vozidlo bez pomoci znalce nebo odborníka. Dá se říci, že je to zvlášť nebezpečné a rizikové jednání.

V první řadě je dobré začít průzkumem trhu. Projít inzertní servery, inzertní noviny, popřípadě projít autobazary v místě bydliště. Vybírat a rozhodovat se o nákupu vozidla je nejlepší v klidu, z domova a tedy v současné době přes internet. Na internetových stránkách jsou umístěny tisíce inzerátů jak od soukromých osob, tak od

¹¹ V hledáčku : Zánovní vozy. *Svět motorů*. 5.10.2009, roč. 63, č. 41, s. 6-9.

¹² SUPERATA, David, JELÍNEK, Matouš, PILCOVÁ, Miroslava. V hledáčku: zánovní vozy. *Svět motorů*. 2009, roč. 63, č. 2660, s. 6-9.

specializovaných obchodníků. Většinou nechybí fotografie. Ty však mohou být značně zkreslené a mohou říci z vlastní zkušenosti, že skutečný stav vozidla bývá zcela odlišný. Zájemce si však alespoň udělá základní představu o vozu.

Cena vozu v autobazaru je vždy vyšší než v případě přímého prodeje od původního majitele. Poté, co se zorientujeme na trhu, přichází čas na samotný nákup. Musíme mít alespoň základní představu o značce, typu, výbavě a motorové modifikaci vozidla. Při hledání vozu je potřeba mít trpělivost, protože představy některých prodávajících o významu slov „dobrý stav“, „bez koroze“ nebo „zachovalý“ jsou zcela mylné. Často nabízejí vozidla za zcela nepřiměřené ceny. K vlastnímu nákupu je užitečné vzít s sebou mechanika nebo majitele stejného modelu vozidla, který má představu, co kde zkontrolovat. Je dobré mít u sebe vlastní kupní smlouvu pro případ pozdějších reklamací. Nejdůležitější je vlastní prohlídka vozu. Osobně preferuji nákup v okolí bydliště v rámci kraje, protože odborníci na prohlídku stavu vozu většinou nemají tolik času, aby cestovali po celém území ČR a strávili tak s potenciálním kupcem celý den. I to by mohlo zvýšit výdaje na koupi vozidla.

Další možností je individuální nákup vozidla v zahraničí. Jedná se o časově i organizačně nejnáročnější způsob koupě, výhodou může být velmi příznivá cena. Je potřeba počítat s náklady na přepis vozidla a s „eko“ daní, která se pohybuje od 3.000 Kč do 10.000 Kč. I v tomto případě však hrozí značné riziko nákupu kradeného vozidla.¹³

2.3 Vlastní příprava ke koupi vozidla

Jak při koupi ojetého vozidla rozlišit auto v dobrém technickém stavu od „navoněné bídy“ nebo „předělané čorky“? Co lze zjistit pouhým okem? Kam a na co se podívat? Jak poznat, že auto nebylo zatopené či nemělo vystřelené airbagy? Čeho si všimnout při testovací jízdě? Na co se zaměřit při prohlídce na rampě?

Na první pohled vypadají ojetá auta většinou pěkně. Jsou umytá, nablýskaná, ale nikdo asi nekupuje auto jen na parádu. Většině motoristů jde pochopitelně především o to, aby auto dobře sloužilo. Před podpisem kupní smlouvy je důležité provést pečlivou technickou prohlídku a tu svěřit do rukou odborníka. Některé věci zvládne kupec sám. V další části práce je uvedeno pár rad, jak na to.

¹³ JIROUŠ, Milan, SLOVÁČEK, Petr. Ojetiny v síti. *Svět motorů*. 2009, roč. 63, 2659, s. 6-9.

2.4 Co zjistíme pouhým okem?

Nejprve je nutné najít výrobní štítky nebo samolepky se servisními údaji (např. počet najetých km při poslední výměně oleje v servisu) a nalezené údaje porovnat se servisní knížkou a současným stavem tachometru.

Lak

Barvu a odstín laku kontrolovat za denního světla nebo pod zářivkami, a to na všech dílech karoserie. Sledovat stopy broušení tmelících a kytovacích hmot pod lakem, drobné krupky, zastříkané smetí, dolíčky, dívat se po hrankách na laku v ohybech a v okolí těsnících a ukončovacích lišt, např. u dveří, oken, na blatnících.

Prohlédnout okolí světel, směrových světel a těsnění oken a pátrat po jemném zastříkání lakem nebo špatném spasování. Při stříkání blatníku jen málokdo demontuje světla nebo těsnění oken, takže na nich často zůstanou stopy po předchozím lakování.

Důvodem oprav a přelakování částí karoserie může být často i koroze - pozor na všechny odloupávající se a drolicí se části laku nebo výskyt puchýřků laku, zejména v namáhaných a spodních částech karoserie. Porovnejte velikost spár (mezer) mezi jednotlivými částmi karoserie – díly musí lícovat a spáry mezi nimi musí být stejně široké. Zkontrolovat, zda lak na šroubech, které spojují jednotlivé části karoserie, není poškozen. Pokud na ně byl nasazen klíč a byly povolovány, svědčí to o výměně nebo opravě daného dílu.

Originální spoje a tmelení karoserie

Zkontrolovat spoje (sváry), které jsou při výrobě v továrně překryty plastovým tmelem. Ty chrání karoserii před zatékáním vody a vnikáním nečistot. Po opravě je většinou není možné uvést do původního stavu, tmel je hrbolatý, nepravidelný a často je i proveden z jiného materiálu. Je nutné otevřít motorový a zavazadlový prostor, nebát se odstranit všechny koberce, plastové kryty i rezervní kolo, aby bylo co nejlépe vidět na vnitřní spoje karoserie i jejího skeletu. Pokračovat na všech částech vozu. Kontrolovat obě strany zároveň a vzájemně je porovnávat. Spoje jsou strojové, proto by mělo být vše symetrické.

Interiér

Zkontrolovat stav čalounění, míru poškození sedaček (prosezení, skvrny, případné propálení aj.), opotřebení volantu, pedálů, spojky, brzdy a řadicí páky. Při 50 000 najetých km by rozhodně neměly být znatelně opotřebovány. Musí být vidět struktura povrchového materiálu. Při více než 250 000 km bývá znatelně poškozen potah řadicí páky. Pedály jsou zcela ošlapány. Podle míry opotřebení můžete zhruba odhadnout počet skutečně najetých kilometrů.

Elektrické součásti

Pečlivě kontrolovat i základní věci, např. jestli svítí všechna světla, včetně brzdových a směrových. Elektrické ovládání okének musí být plynulé a bez rušivých zvuků. Klimatizaci vyzkoušejte i za jízdy, nejen s nastartovaným motorem na místě.

Nemělo auto vystřelené airbagy?

Po otočení klíčku do první polohy se rozsvítí všechny kontrolky. Ty by měly postupně zhasínat (vč. kontrolky airbagu). Pokud zhasnou všechny najednou, nebo kontrolka airbagu současně s jinou z kontrol, znamená to, že kontrolka je přepojena na jinou (trik soukromých dovozců) a airbag je nefunkční, vůz byl tedy pravděpodobně havarován. Další znaky: kryt airbagu musí sedět přesně, na stranách musí být stejné mezery, střed musí být při zmáčknutí pevný, neměl by chybět nápis „Airbag“ nebo „Airbag – SRS“ a logo automobilky.

Pneumatiky a nápravy

Zkontrolovat přední i zadní nápravy - jakýkoliv atypický odklon kol je podezřelý. V důsledku toho se nesprávně sjíždějí pneumatiky, což ohrožuje bezpečnost. Právě nesouměrně sjeté pneumatiky nám napoví, zda není závada na sbíhavosti kol, tlumičích pérování či nápravách (vůz může být po vážné havárii).

Motor

Také u motoru se dá zjistit mnohé už pouhým pohledem. V kombinaci s testovací jízdou byste měli být schopni prověřit, zda je vše v pořádku. Opět je důležité

prověřit sváry a šrouby v motorovém prostoru, zda nebylo auto bouráno, nebo „složené“ z dalších, třeba kradených dílů.

Ještě za studena otevřít nádobku s vodou a podívat se zespoda na její víčko - když je na něm mazut, znamená to, že olej prosakuje do vody nebo že je špatné těsnění pod hlavou. Motor by měl být čistý a suchý, bez viditelného prosakování oleje. Naskočit by měl napoprvé. Soustředit se na jeho chod, nechat ho běžet na volnoběh a poslouchat, zda se z něj neozývají žádné neobvyklé zvuky (klepání, škubání). Motor by měl držet stejnou hladinu otáček bez znatelného kolísání. Sundat víčko olejové krytky a otočit ho - když je na ní mazut, znamená to, že do oleje teče voda nebo olej nebyl řádně měněn. Když je krytka cítit benzínem, znamená to, že mechanická pumpa propouští benzín.¹⁴

Jak zkontrolovat číslo karosérie?

Velice důležité je kontrolovat nejen čísla (ražbu) samotná, ale také celou oblast, do které jsou vyražena. Nekupovat vůz, u kterého je číslo nebo prostor kolem čísel poškozen. Obvyklou podvodnou metodou je totiž odstranění části karoserie s původním číslem a vložení a navaření jiné s číslem z jiného auta. Složitější metodou je vybroušení původního čísla, vytlačení nového raznicí a následné přelakování - výsledek vypadá často velmi profesionálně a je bohužel těžké odhalit podvod.

Číslo karoserie (VIN), číslo motoru, typové číslo motoru

Každý typ vozu má tyto identifikátory umístěny jinde, obvykle je lze nalézt např. na přepážce mezi motorem a kabinou vozu, na podlaze vozu nebo v zavazadlovém prostoru. Navíc každý výrobce používá odlišný typ ražby VIN i ražby čísla motoru i typu. Pokud není jistota pravosti a originality těchto identifikátorů nebo je nelze na vozidle vůbec najít, opět požádat o prověření odborníka. Existují také publikace, ve kterých je přesně popsáno, jak mají dané znaky u různých výrobců vypadat a kde je přesně najít.¹⁵

¹⁴ [Http://www.autoexport.estranky.cz](http://www.autoexport.estranky.cz) : Rady při koupi ojetého vozu [online]. 2006 [cit. 2009-11-08]. Dostupný z WWW: <<http://www.autoexport.estranky.cz/stranka/jak-koupit-a-neprohloupit>>.

¹⁵ [Http://www.autoexport.estranky.cz](http://www.autoexport.estranky.cz) : Jak vybrat ojetý vůz [online]. 2006 , 2009 [cit. 2009-11-08]. Dostupný z WWW: <<http://www.autoexport.estranky.cz/stranka/jak-vybrat-ojety-vuz>>.

2.5 Kupní smlouva

Pokud se chystáme koupit vozidlo, je velice důležité nepodceňovat písemnou formu kupní smlouvy (příloha č. 10). V té musí být označení obou smluvních stran (kupující, prodávající), je doporučeno uvádět rodná čísla. Samozřejmostí je celé jméno a adresa trvalého bydliště, dále číslo občanského průkazu, který je nutné fyzicky zkontrolovat a porovnat s údaji na kupní smlouvě. Dále zde musí být uveden předmět prodeje, tedy značka, model a typ vozidla, VIN, případně číslo motoru, registrační značka, barva vozidla, číslo velkého technického průkazu a i číslo osvědčení o technickém průkazu, tzv. „malý techničák“. Kupní smlouva musí obsahovat i kdy a kde bylo vozidlo zakoupeno, jaká byla jeho cena, zda bylo placeno na místě v hotovosti nebo bude placeno převodem na účet, popř. číslo účtu, k jakému datu a kam budou peníze zaslány. V kupní smlouvě by měl být řádně popsán stav vozidla a mělo by zde být také uvedeno, co všechno kupující s vozidlem přebírá (např. počet klíčů, servisní knížku, sadu pneu atd.). V závěru nesmí chybět datum, místo koupě a podpis smluvních stran. Doporučuji si vozidlo před koupí nafotit.

2.6 Registrace vozidla

V předchozích kapitolách jsem čtenáře seznámil s tím jak, kde a za jakých okolností zakoupit vozidlo. Vozidlo, které nebude složené ze dvou, opravené po dopravní nehodě nebo snad kradené a následně s pozměněnými identifikátory opětovně nabídnuté k prodeji. Jedná se o vozidla s co možná nejmenším výskytem rizikových faktorů. Tím posledním co musíme udělat je registrovat vozidlo na uživatele.

Podle § 6 odst. 4 zákona č. 56/2001 Sb. „do registru silničních vozidel lze zapsat silniční motorové vozidlo a přípojně vozidlo, jehož technická způsobilost k provozu na pozemních komunikacích byla schválena, a je-li sjednáno pojištění odpovědnosti z provozu vozidla týkající se takového vozidla“.¹⁶ Přihláška k registraci silničního motorového vozidla a přípojně vozidla musí podle § 6 odst. 5 zákona č. 56/2001 Sb. obsahovat „údaj o druhu a kategorii silničního motorového vozidla a přípojně vozidla, značku (obchodní název stanovený výrobcem), typ silničního motorového vozidla a přípojně vozidla, obchodní označení, číslo technického průkazu silničního motorového vozidla a přípojně vozidla a číslo schválení technické způsobilosti silničního motorového vozidla a přípojně vozidla, údaje o vlastníkovi

¹⁶ Zákon č. 56/2001 Sb.: Zákon o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb.,

silničního motorového vozidla a přípojného vozidla a údaje o provozovateli silničního motorového vozidla a přípojného vozidla, není-li vlastník současně provozovatelem silničního motorového vozidla a přípojného vozidla“.¹⁷ V neposlední řadě nesmíme zapomenout, že dle § 6 odst. 6 zákona č. 56/2001 Sb. k přihlášce silničního motorového vozidla a přípojného vozidla musí žadatel k registraci přiložit „technický průkaz silničního motorového vozidla a přípojného vozidla, doklad o technické prohlídce, jedná-li se o silniční motorové vozidlo a přípojně vozidlo, které již bylo provozováno, souhlas vlastníka k zaregistrování silničního motorového vozidla a přípojného vozidla na jiného provozovatele, protokol o evidenční kontrole silničního motorového vozidla a přípojného vozidla, nejedná-li se o nové vozidlo, doklad o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla“.¹⁸

Po splnění všech těchto podmínek registrace vozidla obecní úřad obce s rozšířenou působností dle § 7 odst. 1 zákona č. 56/2001 Sb. „přidělí silničnímu motorovému vozidlu a přípojnému vozidlu registrační značku, zapíše do technického průkazu silničního motorového vozidla a přípojného vozidla údaje o vlastníkovi silničního motorového vozidla a přípojného vozidla a údaje o provozovateli silničního vozidla, není-li vlastník současně provozovatelem silničního motorového vozidla a přípojného vozidla, a registrační značku, vydá žadateli osvědčení o registraci silničního motorového vozidla a přípojného vozidla a vydá tabulku s přidělenou registrační značkou“.¹⁹

Poté máme vozidlo zaregistrované, můžeme přimontovat registrační značku a začít jej řádně užívat.

2.7 Stanice technické kontroly (STK)

Ještě než se ve své bakalářské práci začnu plně věnovat samotným krádežím a postupům Policie České republiky, je potřeba zmínit soukromé subjekty „Stanice technické kontroly“. STK rozumíme pracoviště specializované na provádění technických prohlídek silničních vozidel (§ 54 zákon č. 56/2001 Sb.).²⁰ Provozovatelem

¹⁷ Zákon č. 56/2001 Sb.: Zákon o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb.

¹⁸ Zákon č. 56/2001 Sb.: Zákon o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb.

¹⁹ Zákon č. 56/2001 Sb.: Zákon o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb.

²⁰ Zákon č. 56/2001 Sb.: Zákon o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb.

těchto stanic je buď fyzická, nebo právnická osoba, která má příslušné povolení od krajského úřadu. Pro tyto osoby však bohužel bývá častěji prioritní výdělek a nikoli dobro věci. V § 48 odst. 1 zákona č. 56/2001 Sb. je zcela jasně uvedeno, že „stanice technické kontroly při technické prohlídce silničního vozidla zjišťuje, zda technický stav a činnost ústrojí a částí vozidla je bez závad nebo má závady porovnáním skutečného technického stavu vozidla s podmínkami stanovenými pro technický stav vozidla tímto zákonem a prováděcím právním předpisem“.²¹

Jak je tedy možné, že se vozidlo pocházející z trestné činnosti dostane zpět do provozu, je opětovně zlegalizováno, má novou identitu a je prodáno novému majiteli? V dnešní době jsou živnostníci, kteří mají vydaný živnostenský list za účelem zprostředkovatelské činnosti. Tito zprostředkovatelé mají místní a osobní znalost na úřadech a stanicích technické kontroly. Nový majitel jim předá vozidlo s doklady a plnou mocí k jednání na odboru dopravy a silničního hospodářství. To co by běžný občan vyřizoval přibližně dva až tři pracovní dny, zprostředkovatel vyřídí i během jednoho dne. Má totiž „svého člověka“ na stanici technické kontroly, který nic nekontroluje a vše proběhne pouze tzv. „papírově“. Není zájem, aby byl zjištěn jakýkoliv problém s autem. Zprostředkovatel dostane za kladné vyřízení přepisu zakoupeného vozidla zapláceno od 1.000,- Kč do 2.000,- Kč. Pokud by přepis nevyřídil, zapláceno by nedostal a měl by zbytečné náklady.

Jak to skutečně funguje na STK? Podle oficiálních statistik jezdí v Česku zhruba 1,5 miliónu aut starších 12 let a minimálně 150 tisíc z nich je v takovém stavu, že by se na silnici neměla vůbec dostat. Umožňují to i podvody na STK. Není možné paušalizovat, ale stále existují STK, do kterých se v lepším případě dostanou pouze doklady konkrétního vozidla. Počet „vraků“, které by nikdy osvědčení o technické způsobilosti neměly dostat, je zhruba 1,5 miliónu, tj. 10 až 15 procent u nás registrovaných vozidel. Právě jejich majitelé si často opatřují doklady výše popsaným způsobem. Požadavky na technický stav vozidla nejsou v ČR takové, jaké by měly být. Nezřídka pak dochází k situaci, kdy osvědčení o technické způsobilosti dostane vozidlo, které bylo v zahraničí vyřazeno z provozu jako nezpůsobilé. Ministerstvo dopravy se kritice za nedostatečné kontroly STK brání. V ČR je 330 STK a ročně jich ministerstvo fyzicky zkontroluje zhruba padesát, ale tvrdí, že na více nejsou kapacity. Situace se zlepšila v roce 2008, kdy byl zaveden on-line elektronický dohled nad jednotlivými

²¹ Zákon č. 56/2001 Sb.: Zákon o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb.

STK. Kontroly je však potřeba nadále zpřísnovat. Řešením by určitě bylo zavedení kamerového systému do všech STK. Takový krok by byl velmi prospěšný. Celkově je v Česku registrováno zhruba 4,5 miliónu osobních aut s průměrným stářím 13 let. Vozidel s datem výroby před rokem 1999, tedy starších 10 let, je zhruba 60 procent. V porovnání s vyspělými evropskými státy, kde se toto číslo pohybuje mezi 25 a 35 procenty, je to skutečně hodně.²²

Opatření má zamezit podvodům, při kterých se do silničního provozu dostávají vozidla, která nevyhovují technickým podmínkám. Díky počítačovému systému budou mít pracovníci dohledu on-line informace o tom, jaké vozidlo v daném okamžiku prochází kontrolou a jaký úkon na něm technik provádí. To pak budou moci porovnat se skutečným stavem. Později by se součástí dohledu měl stát i kamerový systém. Pracovníci státního odborného dozoru se při prověřování stanic nejčastěji setkávají s tím, že STK neprovede všechny předepsané úkony nebo její pracovníci správně neposoudí skutečný stav vozidla. Do provozu se tak dostávají omlazené vozidla, auta s pozměněnými identifikátory či jinými motory nebo vozy jejichž technický stav může znamenat hrozbu pro ostatní účastníky provozu. Podvody často doprovází snaha o přihlášení dovážených ojetin, kterých bylo v roce 2008 i kvůli toleranci některých STK přihlášeno rekordních 213.000. V roce 2008 kvůli vážným nedostatkům uzavřelo STK v Rakovníku, Mostě a Drásově.²³

Motoristé by měli u svých vozidel nechat provádět opravdu poctivé technické kontroly. Všechna vozidla, na jejichž registrační značku byla vylepena vyhovující známka technické prohlídky, nemusí být v dobrém technickém stavu. Mohou se sice „bez pokuty“ pohybovat po pozemních komunikacích, ale svým špatným technickým stavem mohou být nebezpečná jak pro řidiče a převážené osoby, tak pro ostatní účastníky silničního provozu.

2.8 Rizikové lokality, místa a značky vozidel

V ČR bylo v roce 2008 odcizeno celkem 18011 motorových vozidel. Dle pravidelných statistických výkazů patří mezi nejrizikovější regiony v počtu těchto

²² TRONÍČEK, Jakub. Podvodné kontroly STK. *Právo* [online]. 2009, roč. 2009 [cit. 2009-10-12], s. 5. Dostupný z WWW: <<http://www.novinky.cz/domaci/181272-podvodne-kontroly-stk-nechavaji-na-silnicich-desetitisice-vraku.html>>.

²³ *Auto.cz : aktualita* [online]. 25.08.2008. Anima Publishers, s.r.o., 1997, 2009 [cit. 2009-11-08]. Dostupný z WWW: <<http://news.auto.cz/aktuality/ministerstvo-dopravy-spusti-v-zari-elektronicky-dohled-stk.html>>.

krádeží hlavní město Praha, oblast Severních Čech (Ústecký a Liberecký kraj) a Středočeský kraj.

Ke krádežím motorových vozidel dochází zejména v takových místech, jakou jsou městská sídliště, větší parkoviště u supermarketů a hotelových zařízení, rekreační oblasti, odlehlá místa, boční uličky s nedostatečným osvětlením a místa s malou frekvencí pohybu osob či vozidel.

Podle statistických přehledů byla v roce 2008 nejčastěji odcizena vozidla těchto továrních značek: Škoda, Volkswagen, Ford, Peugeot, Renault, Fiat, Opel a Citroën. V pomyslném žebříčku nejčastěji odcizených motorových vozidel v ČR vedou vozy tuzemské koncernové tovární značky Škoda, modelové řady Octavia, Fabia a Felicia. Naopak mezi nejméně kradená vozidla patří zejména běžné typy vozidel japonské a korejské tovární značky Hyundai, Daewoo, Mazda, Nissan a vozidla méně rozšířených továrních značek, např. americké výroby.

2.9 Zabezpečení vozidla

Po prohlídce vybraného vozidla, sepsání kupní smlouvy, uhrazení požadované hotovosti, provedení registrační prohlídky a zaregistrování vozidla se stáváme řádnými majiteli a uživateli vozidla. Nesmíme však zapomenout také na jeho zabezpečení. V současné době můžeme vybírat z mnoha možností, je jen na nás, kolik jsme ochotni investovat. Může to být pár stokorun za mechanické páky na volant nebo pedály až tisíce za satelitní hlídání vozidel.

Investice do zabezpečení by měla být přímo úměrná ceně vozidla. Asi by nebylo rozumné při koupi automobilu za 70.000 Kč investovat přibližně tu samou částku do koupě satelitního vyhledávače. V tomto případě by plně postačil skrytý vypínač v hodnotě sta korun nebo zámek řadicí páky v ceně okolo 6.000 – 8.000 Kč, případně kombinace obojího. Skrytý vypínač bývá umístěn buď zcela mimo ovládací prvky vozidla, např. může být přilepen ke spodní straně sedačky, nebo naopak může být umístěn zcela viditelně, ale tak, aby nebylo zřejmé, že je na přístrojové desce něco navíc (např. umístění jako spínač zadního mlhového světla). Montáž skrytého vypínače zvládne většina automechaniků.

Skrytý vypínač pracuje na principu odpojení elektrického obvodu nebo odpojení palivového čerpadla. Při odpojení elektrického obvodu nelze nastartovat a pro zloděje je to jasný signál, že ve vozidle je skrytý vypínač. Osobně bych raději doporučil

variantu odpojení palivového čerpadla, kdy při pokusech o nastartování vozidlo tzv. „nechce chytout“ a to se může pro okolí jevit jako podezřelé. Ve většině případů takto zajištěných vozidel odchází zloděj s nepořízenou.

U zámku řadicí páky je montáž složitější a je potřeba vyhledat odborný servis. Firma Construct jako největší český výrobce a dodavatel mechanického zabezpečení vozidel proti krádeži je nejlepší volbou. Bezpečnostní zámky řadicí páky, které dokáží uzamknout většinu osobních a užitkových automobilů, jsou dodávány pod označením mechanického zabezpečení vozidel proti krádeži Construct již 18 let. Firma je vyvíjí, vyrábí a distribuuje od roku 1991.²⁴

Další možnosti mechanické ochrany vozidla jsou kódování skel, kódování karoserie a bezpečnostní botičky. Tyto varianty zajištění vozidla však neznemožní zloději vozidlo odvést a kromě toho je např. použití bezpečnostní botičky nepraktické.

Nejbezpečnější a nejspolehlivější, ale také poměrně nákladná, jsou elektronická zabezpečení - autoalarmy, imobilizéry, rádiové a satelitní systémy. U autoalarmů se bohužel často setkáváme s tím, že bývají špatně namontovány a jejich signály jsou pak okolím ignorovány. Imobilizéry bývají standardní součástí výbavy nového vozidla. S využíváním rádiových a satelitních systémů jsem se osobně seznámil při vyhledávání odcizených vozů, kdy jsem spolupracoval s firmou Sherlog Secar Bohemia a.s.

U rádiových systémů je nutná vstupní investice okolo 23.000 Kč a dále roční poplatek 6.000 Kč za tzv. „spící rádio“. Jedná se o vysílač se záložním zdrojem umístěný ve vozidle, který je na obsluhu zcela nenáročný. Pracuje pouze ve chvíli, kdy dojde k odcizení vozidla. Po zjištění krádeže požádá jeho majitel operační středisko o vyhledání vozidla, pracovníci firmy na dálku zaktivují rádio a na elektronické mapě se objeví, kde je vozidlo odstaveno nebo kde se právě pohybuje. Jeho zajištění je pak úkolem řidičů vyhledávacích vozidel. Nevýhodou těchto systémů je to, že nelze monitorovat vozidlo v případě vycestování za hranice České republiky a také to, že krádež nemusí majitel vozidla zjistit vždy bezprostředně, ale až s časovým odstupem.

Vylepšenou variantou může být kombinace „spícího rádia“ s aktivním zařízením, které vozidlo monitoruje po celou dobu jeho opuštění majitelem. Zařízení registruje a vyhodnocuje neautorizovaný pohyb a automaticky vysílá operačnímu středisku nouzový signál. Je značnou výhodou, že odcizení není nutné hlásit a o vše se

²⁴ *Construct: Mechanické zabezpečení vozidel* [online]. Studio Aspect, 1991, 19.08.2009 [cit. 2009-11-09].
Dostupný z WWW: <<http://www.construct.cz/cz/index.aspx>>.

stará firma sama. Vstupní investice je ovšem výrazně vyšší, a to cca 46.000 Kč. Také u tohoto systému lze odcizený vůz monitorovat pouze na území České republiky.

Aby mohlo být vozidlo vyhledáno mimo území ČR, musí být instalován satelitní vyhledávač GPS a GSM. Tento systém funguje na území celé Evropy. Signál GSM však nefunguje v podzemních garážích a může být rušen. Proto se doporučuje kombinace satelitního vyhledávání se „spícím rádiem“, které je neodrušitelné. Cena takového zařízení je okolo 70.000 Kč, ale v poměru s pořizovací cenou luxusních vozidel není příliš vysoká.

Firma Sherlog Secar Bohemia a.s. působí na trhu již 17 let, má 98% úspěšnost při hledání odcizených vozidel, disponuje vyhledávacími týmy v rámci celé ČR, zajišťuje asistenční službu, poskytuje slevy na pojistném a neomezenou záruku na zařízení, vyhledání vozidla je zdarma.²⁵ V současné době není na trhu lepší možnost pro zajištění vozidla.

Jako příklad významné spolupráce s PČR může být vyhledaný odcizený pracovní stroj v hodnotě jednoho milionu korun v srpnu 2009, který pachatelé ukryli v lese u Českých Budějovic, nebo vyhledání terénního vozidla BMW X5 v hodnotě 750.000 Kč, který byl odcizen v Hluboké nad Vltavou a do 24 hodin byl zajištěn PČR v Praze, Radotíně. Pracovní stroj i vozidlo byly ihned v pořádku vráceny zpět majitelům.

Šestero na zloděje:

- 1) Kvalitní zabezpečovací zařízení, nejlépe kombinace dvou a více. Nechat jej namontovat od specializovaných firem a zabezpečení použít vždy, i když je vozidlo opuštěné jen na chvíli.
- 2) Zamykat i při jízdě.
- 3) Nenechávat ve vozidle žádné doklady, vše důležité včetně čísla motoru, převodovky, VIN kódu a fotografie mít schované doma.
- 4) Při koupi vyměnit zámky.
- 5) Neparkovat na tmavých a opuštěných místech. Čím větší pohyb v okolí vozidla, tím lépe. Neparkovat stále na jednom místě.
- 6) Vozidlo pojistit proti krádeži.

²⁵ SECAR BOHEMIA. *Sherlog : O společnosti* [online]. SECAR BOHEMIA, 2008, 09.11.2009 [cit. 2009-11-09].
Dostupný z WWW: <<http://www.sherlog.cz/cz/o-spolecnosti.html>>.

3. Odcizení vozidla

3.1 Postup poškozených při zjištění odcizení vozidla

Při zjištění odcizení vozidla to musí poškozený co nejdříve oznámit na Policii České republiky a učinit dotaz na Městskou policii, zda vozidlo nebylo odtazeno. Na místo odcizení vozidla se dostaví hlídka místně příslušného obvodního oddělení policie. Proveďte zadokumentování místa odcizení vozidla a šetření v blízkém okolí. Následně je s poškozeným na služebně sepsán protokol o trestním oznámení. Poškozený předloží osobní doklady a doklady od vozidla, podepíše protokol o ohledání místa činu, poučení poškozeného v trestním řízení a seznam odcizených věcí. Vyplní formulář, kde by měl pokud možno co nejpodrobněji odpovědět na všechny otázky týkající se podrobného popisu odcizeného vozidla. Bude dotázán na čas zaparkování, zda nemá nějaké podezření na konkrétní osobu pachatele, či zda nebylo vozidlo nedávno v nějakém autoservisu.

Po nahlášení odcizení je ihned policií vyhlášeno pátrání a vozidlo je vloženo do elektronického pátracího systému PATRMV (pátrání po motorových vozidlech). Od 21. prosince 2007 jsou odcizená vozidla vkládána i do SIS (schengenský informační systém) a pátrání tak probíhá i v zemích schengenského prostoru. Informace o odcizeném vozidle je zanesena také do internetové databáze na stránkách www.policie.cz. Ta je však pouze orientační, není propojená s PATRMV a slouží především kupujícím pro ověření informace, zda si nezakoupili odcizené vozidlo.²⁶

Poškozený by neměl spoléhat pouze na šetření policie. Nabízí se několik možností, jak se zapojit do pátrání po odcizeném vozidle i na vlastní pěst. Většina automobilových značek má své fancluby, na jejichž internetových stránkách lze umístit fotografii odcizeného vozidla a zadat jeho přesný popis. Další možností jsou stránky inzertních novin Annonce, které mají zvláštní rubriku pro odcizená vozidla. Tato inzerce je zdarma. Rozumným řešením však určitě není nabízet finanční odměnu za informace vedoucí k nalezení vozidla, případně jezdit na schůzky, kde by po zaplacení nálezného mělo dojít k předání odcizeného vozidla. Z vlastní zkušenosti mohu uvést, že nikdy nedošlo po zaplacení peněz k předání informace vedoucí k nalezení vozidla ani

²⁶ JIROUŠ, Milan. Zmizelo? Hledejte!. *Svět motorů*. 14.9.2009, roč. 63, č. 2657, s. 32. ‘
Dostupný z WWW: <i-svetmotoru.cz>.

k předání vozidla samotného. Poškozený naopak navíc oznamuje podvodné vylákání peněz a má další ztrátu.

Nežřídko se i u starších aut vyřezávají VIN čísla, která jsou nahrazena jinými. Existuje tak stále větší možnost najít své vozidlo v původním stavu, i když po zásahu do identifikátorů s novými registračními značkami. V tomto případě je pro pozdější případnou identifikaci vozidla velice důležité pamatovat si i drobné opravy, které byly na vozidle provedeny, a jsou třeba svým provedením atypické (např. různé nepůvodní barvy, použité náhradní díly, spojovací materiál atd.).

Často také dochází k odcizení vozidla pachateli mladšího věku, kteří si ho pouze „vypůjčí“ pro cestu na diskotéku nebo zábavu. Orientují se právě na vozidla starší výroby, která nemají dobré zabezpečení. Pak je potřeba prověřit zábavní podniky v okolí, i zde může být vozidlo nalezeno.²⁷ Osobně jsem se setkal s kuriózním případem, kdy majiteli staršího vozidla zn. Škoda 100 bylo odcizeno celkem sedmkrát. Bydlel v blízkosti restaurace a v době, kdy ještě byla povinná základní vojenská služba, nacházel své vozidlo pravidelně u kasáren.

3.2 Co musí učinit policista přijímající oznámení o trestném činu krádeže vozidla

Po přijetí oznámení krádeže vozidla neznámým pachatelem plní policista následující úkoly v daném pořadí:

- 1) Ověří základní údaje, které předal poškozený, v evidenci vozidel.
- 2) Okamžitě vyrozumí operační středisko, kterému předá zjištěné údaje o vozidle (tovární značku, registrační značku, barvu, markanty vozidla, místo odcizení, případně směr odjezdu vozidla). Hlavním účelem je předání informace policejním hlídkám formou rádiové konference. Operační středisko neprodleně vyhlásí celostátní pátrání po vozidle a prostřednictvím operačního střediska Policejního prezidia České republiky je pátrací relace předána na všechny operační střediska v rámci ČR, která předají pátrací relaci na základní útvary, hlídky a autohlídky.
- 3) Provede ohledání místa činu a zpracuje protokol o ohledání místa činu, ve kterém podrobně popíše místo odcizení a jeho okolí (včetně typů, registračních značek, barvy a markantů poblíž stojících vozidel). Uvede i další důležité údaje, například vzdálenost obchodu, číslo popisné vedle stojícího domu, poštovní schránka.

²⁷ JIROUŠ, Milan. Zmizelo? Hledejte!. *Svět motorů*. 14.9.2009, roč. 63, č. 2657, s. 32. Dostupný z WWW: <i-svetmotoru.cz>.

- 4) Po ukončení práce na místě činu provede výslech poškozeného podle základních kriminalistických otázek:
 - a) přesné rozmezí doby krádeže vozidla, místo skutku
 - b) přesný popis vozidla - typ, registrační značka, barvy, VIN, druh karoserie, množství paliva v nádrži a jeho druh, zajišťovací mechanismy, stáří, výbava, počet ujetých kilometrů, hodnota odcizeného vozidla, kdo je majitelem vozidla, zda je vozidlo pojištěno
 - c) přesný popis předmětů, které se ve vozidle nacházely, markanty a identifikační znaky; v případě, že s vozidlem byl odcizen i mobilní telefon, je nutné předat IMEI telefonu (výrobní číslo) a upřesnit síť mobilního operátora
 - d) výčet osob, které vozidlo užívaly, kdo má nebo měl krátkodobě přístup ke klíčům od vozidla; případná podezření na možné pachatele krádeže; upřesnění autoservisů, kde bylo vozidlo opravováno; způsob nabytí vozidla (např. autobazar - adresa, počet dodaných klíčů)
- 5) Je-li poškozený cizí státní příslušník, použije pro oznámení tiskopis psaný v jazyce poškozeného a na jeho základě též zajistí vyhlášení pátrání v počítačové síti, a to ještě před přibráním tlumočníka. Pořídí fotokopie dokladů odcizeného vozidla a osobních dokladů poškozeného.
- 6) Podle situace by policista měl ještě požádat motorizované hlídky, s ohledem na místní podmínky, aby prověřily, zda v místě původního parkování vozidla neproběhl úklid ulic a vozidlo nebylo odtaženo, nebo nedošlo k jeho odtažení z jiných důvodů.

3.3 Možné trestné činy spojené s odcizením vozidla

Trestný čin dle § 3 odst. 1 zákona č. 140/1961 Sb. je pro společnost nebezpečný čin, jehož znaky jsou uvedeny v tomto zákoně. V trestním zákoně č. 140/1961 Sb. trestní právo hmotné - jsou uvedena jednotlivá znění trestných činů.

Ve své práci pojednávám o majetkových trestných činech, v souvislosti se zvolenou problematikou na úseku motorových vozidel:

- **krádeže** dle § 247 tr. zákona (kasuistika č. 1)
- **neoprávněného užívání cizí věci** dle § 249 tr. zákona (kasuistika č. 2)
- **pojistného podvodu** dle § 250a tr. zákona (kasuistika č. 3)

- **podílnictví** dle § 251 tr. zákona²⁸ (kasuistika č. 4)

Jedná se o případy, na kterých jsem sám pracoval, které jsem dokumentoval a posléze je objasnil. Rozeberu jednotlivá trestní oznámení, jak byla oznámena, podle jakých kritérií byla šetřena a nakonec pro jaký trestný čin byli pachatelé, někdy i samotní oznamovatelé, trestně stíháni a i soudem odsouzeni.

Kasuistika č. 1 (krádež)

Začátkem roku 2006 došlo v rámci města České Budějovice ke zvýšenému nápadu krádeží osobních vozidel tovární značky Peugeot 406. Každá krádež vozidla dosahovala škody přibližně 250.000 Kč. Vlastním šetřením pracovníků SKPV OŘP Č. Budějovice bylo zjištěno, že by pachatelem mohl být jistý T. T., který byl již v minulosti trestně stíhán pro krádeže vozidel a součástek z nich. Podařilo se zjistit místo, kde se podezřelý T. T. zdržoval. Ačkoliv měl trvalé bydliště v Praze, jeho přítelkyně byla z jihu Čech a společně obývali rekreační chalupu rodičů. Její obhlídkou bylo skutečně zaznamenáno na zahradě větší množství vozidel této značky. Bližší prohlídkou pak byla dokonce zjištěna vozidla, která se nápadně podobala a popisem odpovídala vozidlům odcizeným. Ihned byla přijata opatření, byla nasazena operativní technika v souladu s trestním řádem a začala probíhat dokumentace trestné činnosti podezřelého T. T.

Již v samotném počátku vyšetřování bylo zjištěno, že podezřelý má značné dluhy a není schopný je splácet. Zabýval se opravami vozidel Peugeot 406 a k tomu používal součástky z odcizených vozidel. Vzhledem k minimálním nákladům na jejich pořízení byly jeho výdělky vysoké, přesto na splácení dluhů nestačily. Přistoupil proto k legalizaci vozidel - ze zahraničí dovezl vozidla totálně znehodnocená, použil z nich identifikátory a ty vložil do odcizených vozidel, která přihlásil do registru motorových vozidel ČR pod novou identitou. I přes značné zisky z této činnosti neměl stále dostatečné množství finančních prostředků pro splácení svých dluhů.

V průběhu vyšetřování se podařilo zadokumentovat tři vozidla, která podezřelý odcizil. Vzhledem k značné výši škody a vzhledem k tomu, že bylo nashromážděno dostatečné množství důkazů proti podezřelému, bylo pracovníky SKPV Č. Budějovice stanoveno datum realizace trestné činnosti podezřelého T. T. Byly vyžádány příkazy k provedení domovní prohlídky dle § 83 odst. 1 tr. řádu, příkazy k provedení prohlídky

²⁸ Zákon č. 140/1961 Sb.: Trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

jiných prostor a objektů dle § 83a odst. 1 tr. řádu a souhlas se zadržením podezřelého dle § 76 odst. 1 tr. řádu. Podezřelého T. T. zadržela zásahová jednotka Policie České republiky správy Jihočeského kraje.

Provedenými prohlídkami byly zajištěny důkazní prostředky a po jejich vyhodnocení byly získány důkazy k dalším vozidlům, které podezřelý odcizil na území jihočeského a středočeského kraje. Bylo ustanoveno celkem deset odcizených vozidel, kdy škoda odcizením dosáhla částky převyšující 2.500.000 Kč. Ve všech případech odcizených a následně ustanovených vozidel byly základními útvary ve věci zahájeny úkony trestního řízení dle § 158 odst. 3 tr. řádu.

Dne 3.8.2006 bylo proti T. T. zahájeno dle § 160 odst. 1 tr. řádu trestní stíhání pro trestný čin krádeže dle § 247 odst. 1, písm. b), odst. 3, písm. b) tr. zákona. Obviněný T. T. již ve své prvotní výpovědi vše doznal. Popsal, jak vozidla kradl a na svou obhajobu uvedl, že byl nucen takto činit vzhledem ke značně tíživé finanční situaci. Po ukončení výslechu byl upozorněn na to, že bude podán návrh na jeho vzetí do vazby.

Na obviněného T. T. byla dne 31.10.2006 podle § 176 odst. 1 tr. řádu podána obžaloba. Při hlavním líčení byl vynesena rozsudek, ve kterém byl obžalovaný odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 30 měsíců a byl zařazen do věznice s dozorem. Dále bylo soudem podle § 228 odst. 1 tr. řádu rozhodnuto, že obžalovaný je povinen uhradit způsobenou škodu všem poškozeným.

Kasuistika č. 2 (neoprávněné užívání cizí věci)

Dne 2. července 2008 byly Obvodním oddělením PČR Čtyři Dvory na základě oznámení poškozeného K.J. zahájeny úkony trestního řízení ve věci neoprávněného užívání cizí věci. Poškozený zaparkoval své nákladní vozidlo tovární značky Avia na sídlišti Vltava v Č. Budějovicích, v Otavské ulici u zastávky MHD. Toto vozidlo vlastnil pro účel podnikání pouze on sám a byly k němu dva kusy klíčů, které měl v době oznámení u sebe. V noci kolem 2. hodiny ho probudil štěkot psů a slyšel, jak se někdo pokouší jeho nákladní vozidlo nastartovat. To se náhle rozjelo ze sídliště Vltava směrem na obec Vodňany. Poškozený ihned vše oznámil na tísňovou linku PČR. Po oznámení bylo policií ČR okamžitě přijato opatření. Operační důstojník tehdejšího okresního ředitelství PČR informoval všechny autohlídky, po vozidle vyhlásil pátrání a celou relaci předal všem operačním střediskům PČR v rámci Jihočeského kraje.

V 2.30 hod. byl zjištěn autohlídkou Obvodního oddělení PČR Vodňany výskyt nákladního automobilu, který podle popisu odpovídal automobilu odcizenému v Č. Budějovicích. Autohlídka ho nejdříve zpovzdálí prověřila a ve chvíli, kdy bylo potvrzeno, že se skutečně jedná o odcizené vozidlo, ve spolupráci s Obvodním oddělením Protivín ho zastavili a osobu, která vozidlo řídila, zadrželi.

Bylo zjištěno, že vozidlo řídil několikrát trestně stíhaný K. J., který ani nevlastnil řidičského oprávnění. Podezřelý byl předán pracovníkům SKPV Č. Budějovice k dalším úkonům. Ve své výpovědi uvedl, že vozidlo otevřel násilím pomocí šroubováku, rozlomil spínací skříňku a chtěl dojet do Strakonic, kde si měl přivydělat odvozem odpadu. Dále uvedl, že vozidlo neměl v úmyslu dále prodat ani rozebrat na náhradní díly.

Dne 2.7.2008 bylo podle § 160 odst. 1 trestního řádu zahájeno trestní stíhání K. J. jako obviněného z trestného činu neoprávněného užívání cizí věci dle § 249 odst. 1 trestního zákona a řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění dle § 180d trestního zákona. Dne 5.8.2008 byl po skončení vyšetřování dle § 166 odst. 3 trestního řádu předložen spis na OSZ Č. Budějovice s návrhem na podání obžaloby proti obviněnému. Státní zástupce OSZ Č. Budějovice podal dle § 176 odst. 1 trestního řádu obžalobu na K. J. Dne 26.8.2008 vydal samosoudce Okresního soudu v Č. Budějovicích dle § 314e odst. 1 trestního řádu trestní příkaz, ve kterém uznal obviněného K. J. vinným a odsoudil ho k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 12 měsíců s tím, že uložený trest podmíněně odložil na zkušební dobu 3 let. Dále bylo obviněnému zakázáno řízení po dobu 3 let a byla mu uložena povinnost zaplatit škodu v celkové výši 8.654 Kč.

Kasuistika č. 3 (pojistný podvod)

Dne 14.10.2005 přijalo Obvodní oddělení PČR České Budějovice oznámení od M. Z., že mu byl odcizen jeho osobní automobil tovární značky Mercedes Benz 270 CDi v hodnotě 1.000.000 Kč. K odcizení mělo dojít v průběhu konání hokejového zápasu v Č. Budějovicích. M. Z. ve své výpovědi uvedl, že vozidlo je pojištěno proti krádeži. Obvodní oddělení PČR Č. Budějovice zahájilo téhož dne dle § 158 odst. 3 trestního řádu úkony trestního řízení proti neznámému pachateli pro podezření ze spáchání trestného činu neoprávněného užívání cizí věci dle § 249 odst. 1 trestního řádu. Vzhledem k výši škody a typu vozidla, které bylo v té době pro krádež poměrně

neobvyklé, začalo důsledné vyšetřování vedené pracovníky služby kriminální policie a vyšetřování Okresního ředitelství Policie Č. Budějovice, kteří na případu spolupracovali také s kriminální službou Pasov v Německu. Ta byla požádána o získání a předání materiálů k odcizenému vozidlu a nakonec zjistila, že dotyčné vozidlo bylo totálně zničeno požárem. Dle vyjádření německé pojišťovny by jeho oprava přesáhla částku 69.000 Euro (tj. v té době cca 2.100.000 Kč). Získání těchto materiálů mělo zlomový význam pro průběh dalšího vyšetřování.

Dne 11.1.2006 proběhla realizace trestné činnosti pachatele M.Z.. Ten ve své výpovědi doznal, že žádné vozidlo mu odcizeno nebylo a potvrdil, že pouze zakoupil ohořelé torzo vozidla za účelem získání platných českých dokladů a následné fingování krádeže. Tak chtěl získat finanční prostředky z plnění pojistné smlouvy. Vzhledem ke známostem, které ze svého podnikání s náhradními díly měl, nebyl problém se získáním tzv. „dovozové technické spojené s evidenční kontrolou“. Na odboru dopravy a silničního hospodářství Městského úřadu Vodňany pak po předložení všech potřebných dokladů získal technický průkaz, osvědčení o technickém průkazu a registrační značku. Pro potřeby technické prohlídky na stanici technické kontroly použil stejný typ vozidla, který si půjčil od svého kamaráda. Servisní technik STK (a také jeho známý) fyzickou kontrolu neprovedl, stačily mu pouze doklady a přistavené vozidlo stejné značky a typu.. Tímto způsobem získal všechny potřebné doklady pro provoz vozidla. Poté využil svou známou, pojišťovací agentku České pojišťovny, kde opět přistavil vypůjčené vozidlo. Ta ho bez prohlídky na požadovanou částku bez jakékoli kontroly pojistila. V popisu vozidla v pojistné smlouvě bylo uvedeno, že vozidlo je vybaveno střešním oknem z výroby, avšak dovezené vozidlo bylo z doložené fotodokumentace německé pojišťovny bez tohoto doplňku. I to byl jeden z důležitých momentů ve vyšetřování.

V den realizace trestné činnosti bylo proti M. Z. zahájeno dle § 160 odst. 1 trestního řádu trestní stíhání pro trestný čin pojistného podvodu dle § 250a odst. 1, odst. 4, písm. b) trestního zákona ve stádiu pokusu podle § 8 odst. 1 trestního zákona. Oznámení, které pachatel učinil ohledně odcizení vozidla, bylo dne 17.1.2006 dle § 159a odst. 1 trestního řádu odloženo, neboť se ve věci nejednalo o podezření ze spáchání trestného činu. Podle § 166 odst. 3 trestního řádu po skončení vyšetřování byl dne 16.3.2006 předložen spis na Okresní státní zastupitelství Č. Budějovice s návrhem na podání obžaloby proti obviněnému. Státní zástupce podal dle § 176 odst. 1 trestního řádu obžalobu na M.Z.. Dne 17.5.2006 Okresní soud v Č. Budějovicích uznal

obžalovaného vinným odsoudil jej k trestu odnětí svobody v trvání dvou let. Trest byl dle § 58 odst. 1 a § 59 odst. 1 trestního zákona podmíněně odložen na zkušební dobu dvou let.

Kasuistika č. 4 (podílnictví)

Začátkem roku 2008 získali pracovníci služby kriminální policie a vyšetřování Okresního ředitelství Policie Č. Budějovice poznatek ve věci legalizace kradených motorových vozidel. Ta pocházela z Prahy, Mladé Boleslavi a blíže nezjištěných míst v severních Čechách. Bylo zjištěno, že legalizací kradených vozidel zabývá již několikrát trestně stíhaný S. P., který s motorovými vozidly obchoduje. Na základě konkrétních informací byla prověřena tři vozidla. Ta již byla opět v provozu a měla novou identitu, včetně předělaných identifikačních znaků. Následně pak v měsíci dubnu 2008 byla dle § 78 odst. 1 trestního řádu novým majitelům zabavena. Každý z majitelů uvedl, kdy, kde a od koho vozidlo zakoupil. Všichni shodně uvedli, že vozidlo bylo zakoupeno na inzerát a za velmi výhodnou cenu. Škoda, uváděná původními majiteli, se pohybovala v celkové výši 2.100.000 Kč.

V souvislosti s tímto případem je nutno uvést, že nikdy nedošlo ke zjištění osob, které krádeže provedly. Policistům se podařilo ustanovit pouze osobu S. P, která kradená vozidla kupovala. Od krádeže, předělaní vozidla, následného prodeje novému majiteli až do doby zadržení vozidla policií uběhly celkem tři roky. V průběhu vyšetřování byl zjištěn opravář motorových vozidel Č.J., který opravoval vozidla podezřelému S.P. U něj byla provedena dle § 83 odst. 1 trestního řádu domovní prohlídka a při ní byly zajištěny materiály důležité pro další průběh trestního řízení. Č.J. původně odmítl vypovídat, ale po provedení domovní prohlídky názor změnil a k zajištěným věcem se vyjádřil. Tak byla získána další svědecká výpověď proti podezřelému S. P., což bylo důležité, neboť ten využil dle § 100 odst. 2 trestního řádu svého práva a odmítl vypovídat.

Podezřelému S. P. se podařilo prokázat legalizaci pouze třech vozidel. Původně však byly získány informace k asi deseti takto legalizovaným vozidlům v celkové hodnotě okolo 10.000.000 Kč. Zbylá vozidla se však nikdy nepodařilo ustanovit a s největší pravděpodobností se pohybují po našich silnicích do současné doby.

Ve všech případech odcizených a následně ustanovených vozidlech byly ve věci zahájeny úkony trestního řízení dle § 158 odst. 3 trestního řádu pro podezření ze

spáchání trestného činu neoprávněného užívání cizí věci dle § 249 odst. 1 trestního zákona.

Dne 13.8.2008 bylo proti S. P. zahájeno dle § 160 odst. 1 trestního řádu trestní stíhání pro trestný čin podílnictví dle § 251 odst. 1, odst. 2, trestního zákona a S.P. byl dle § 75 trestního řádu jako obviněný zadržen. Následně byl podán podnět k podání návrhu na vzetí do vazby. Státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Č. Budějovicích podnět policejního orgánu akceptoval a podal k Okresnímu soudu v Č. Budějovicích návrh na vzetí obviněného S. P. do vazby. Soudce Okresního soudu v Č. Budějovicích však nespátřil důvody vazby a obviněného ze zadržení propustil na svobodu. V průběhu dalšího vyšetřování došlo ke změně výpovědí ze strany důležitých svědků a trestní stíhání obviněného S. P. bylo zastaveno.

Nejedná se o všechny majetkové trestné činy, ale pro problematiku krádeží vozidel jsou stěžejní, nejdůležitější. Policie má od samého začátku oznámení odcizení vozidla pouze jednu jistotu - prázdné místo, kde vozidlo dle oznamovatele mělo stát. Není však jistota, že oznamovatel není pachatelem trestného činu pojistného podvodu, který oznámí odcizení vozidla a pak čeká na usnesení o odložení věci dle § 159a odst. 4 tr. řádu. Toto usnesení pak doloží u své pojišťovny a ta je povinna vyplatit pojistné plnění z pojistné smlouvy. Záleží na samotných pracovnících Policie ČR a jejich jednotlivých útvarech, jak se k oznámení postaví, jaké mají informace z prostředí ke kterému konkrétnímu případu. Samotný problém není, jak bude konkrétní skutek kvalifikován, ale jak precizní bude práce policistů.

4. Poškození

Poškozeným věnuji ve své bakalářské práci samostatnou kapitolu. Při objasňování krádeží motorových vozidel se ve své praxi setkávám poměrně často tváří v tvář s lidmi, kteří přišli o majetek velké hodnoty. Při příjezdu na místo oznámení krádeže motorového vozidla jsem se nikdy nesetkal s tím, že by někdo z policistů položil poškozenému otázku „je vám dobře, cítíte se dobře, nepotřebujete lékaře?“ Přitom např. v případě fyzického napadení poškozeného je na místo rovnou volána rychlá záchranná služba, většinou jen preventivně pro případ, že by byl někdo zraněn. Avšak poškození, kteří přišli o majetek nemalé hodnoty, jsou mnohokrát v psychicky

horším stavu než osoby přepadené nebo napadené. Ačkoliv jsou také v tíživé situaci, pomoc se jim nenabízí.

4.1 Dopad krádeže vozidla na osobní život poškozených

Většina z nás, kdo vlastní vozidlo, ho využívá pro běžnou potřebu - na cesty do práce, za rekreací, atd. Krádeží vozidla o tyto možnosti přichází. Stejně tak dramatická je ztráta vozidla pro toho, kdo ho využívá pro výdělečnou činnost. Další stránkou věci je, jak kdo vozidlo nabyt. V dnešní době je jednoduché si vzít úvěr téměř na vše, stejně tak i na pořízení nového vozidla. Není problém si vozidlo pořídit, problém může být ho zcela splatit. Vozidla na leasing jsou sice pojištěná proti krádeži, ale splátky jsou vždy daleko vyšší, než např. spotřební úvěr u České spořitelny. Zde je garantovaný úrok min. 8% z půjčené částky po celou dobu splácení, ale je tu značné riziko.²⁹ V případě odcizení vozidla spláceného na leasing se přestávají po odložení věci policejním orgánem dle § 159a odst. 4 trestního řádu platit splátky, je vyplacena poměrná část a zbytek dlužné částky se již nemusí splácet. V případě spotřebního úvěru se musí doplatit celá vypůjčená částka.

Všechny tyto myšlenky probíhají hlavou poškozenému v době, kdy na místě krádeže provádějí policisté šetření. Ztráta vozidla nemusí být citelná jen pro ty, kterým bylo odcizeno vozidlo vyšší hodnoty. Stejně dramatická může být i pro rodinu, která si z důvodu nedostatku financí v hotovosti pořídila na splátky např. Škodu Felicii v hodnotě okolo 30.000 Kč. Pokud jim bylo vozidlo ukradeno, nemají možnost koupit si další. Stejně úsilí by se mělo proto věnovat při pátrání ze strany PČR po všech odcizených vozidlech bez ohledu na jeho pořizovací hodnotu.

4.2 Nerovné postavení poškozeného v trestním řízení

Před sepsáním protokolu o trestním oznámení je poškozený poučen dle § 158 trestního řádu o své povinnosti vypovídat pravdu, nic nezamlčet, nikoho nepoškodit na právech, atd. (viz příloha č. 8). Oproti tomu stojí skutečnost, že podezřelý (v případě jeho zjištění), je poučen o tom, že dle § 100 odst. 2 trestního řádu může odmítnout výpověď, jestliže by si s ní mohl způsobit nebezpečí trestního stíhání (viz příloha č. 9). Dá se tedy říci, že podezřelý má větší práva než poškozený. Poškozený musí vypovídat

²⁹ Česká spořitelna : Úrokové sazby - Úvěrové produkty v Kč pro soukromou klientelu [online]. 2000 , 13.11.2009 [cit. 2009-11-15].
Dostupný z WWW: <http://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs>

pravdu, nesmí nikoho poškodit na jeho právech, křivě ho obvinít atd. Podezřelý může lhát dle vlastního uvážení a policie je povinna šetřit a prověřovat pravdivost jeho výpovědi. Pokud pak vyjde najevo, že byla nepravdivá, může učinit další výpověď, kde má možnost popřít tu původní, a to vše beztrestně.

Za určitých okolností může dojít i k zastavení trestního stíhání. V případě vypátrání podezřelého je s ním sepsán protokol dle § 158 odst. 5 trestního řádu. Na základě jeho výpovědi je proti němu zahájeno trestní stíhání dle § 160 odst. 1 trestního řádu. Po zahájení trestního stíhání se stává podezřelý obviněným a musí vypovídat jako obviněný. Pokud nevypoví stejné skutečnosti, jako vypovídal v době, kdy byl podezřelý, a využije svého práva nevypovídat a jestliže v trestní věci nebudou další důkazy, může dojít i k zastavení trestního stíhání. Naproti tomu poškozený vypovídá v trestním řízení pouze jednou, a to formou trestního oznámení. Tento protokol je součástí celého trestního řízení od začátku až do řízení před soudem.

Z výše uvedených skutečností je zřejmé nerovné postavení poškozeného a podezřelého, resp. obviněného v rámci trestního řízení. Domnívám se, že toto by mělo být zákonným způsobem upraveno tak, aby podezřelý neměl větší možnosti a práva než poškozený, tak jak je tomu nyní. Poškozený je traumatizován nejen samotným faktem, že mu bylo odcizeno vozidlo, ale i jednáním podezřelého, který si v podstatě v průběhu trestního řízení může dělat, co chce, ať už lhát, nevypovídat nebo svádět vyšetřující policisty na slepou stopu.

Dalším, poměrně závažným jevem je i to, že pachatel trestného činu má množství polehčujících okolností, jako je např. spáchání trestného činu pod vlivem návykových látek – alkoholu, omamných nebo psychotropních látek. Jak k tomu přijde poškozený, když zjistí, že jeho vozidlo odcizil „feťák“, který potřeboval peníze na drogy? Osobu závislou na drogách nikdo nenutil k tomu, aby si drogu aplikovala, proč by tedy jeho závislost měla být polehčující okolností?

Pachatel trestného činu má obavu pouze před umístěním do vazby a dále z délky trestu, který si bude muset odpykat. Pro poškozeného - oběť - je však trestný čin pouze samotným počátkem, tzv. úvodním dějstvím. Viktimizace (tj. proces, ve kterém se člověk stává obětí trestného činu) začíná, ale zpravidla nekončí, vlastním útokem na oběť. Výzkumy i praxe dokládají, že z psychologického hlediska je újma způsobená trestným činem úvodním dějem, na který navazují další zraňující události. Jinak řečeno

proces viktimizace má svou dynamiku, která překračuje bezprostřední a přímé důsledky spáchaného trestného činu.³⁰

Dalším nepříznivým jevem jsou pocity nespravedlivosti u poškozeného, např. poté co zjistí, že pachatel je stíhán na svobodě, nebo pokud je proces soudního řízení zbytečně prodlužován a v neposlední řadě i v případě vynesení mírných trestů (podmíněné odsouzení nebo veřejně prospěšné práce). Tyto pocity může mít oběť trestného činu již od začátku vyšetřování až do konce soudního řízení.³¹

Za velice důležité považují poučení poškozeného o jeho právech a možnostech v trestním řízení. Orgány činné v trestním řízení a v první řadě pracovníci PČR by měli poškozeného podrobně seznámit s trestním řádem, oddílem sedmým, a to § 43 až § 51. Zde je uvedeno, jak postupovat a jaké kroky učinit pro náhradu škody, která vznikla jednáním pachatele. Nesmíme dále zapomenout na § 206 odst. 2 trestního řádu, který hovoří, že v řízení před soudem se předseda senátu poškozeného dotazuje, zda navrhuje, aby obžalovanému byla uložena povinnost náhrady škody. Soud uloží obžalovanému vždy povinnost k náhradě škody, jestliže je výše škody součástí popisu skutku uvedeného ve výroku rozsudku, jímž se obžalovaný uznává vinným, a škoda v této výši nebyla dosud uhrazena viz § 228 odst. 1 trestního řádu.

4.3 Zakoupení kradeného vozidla

Další poškození jsou ti, kterým sice vozidlo nebylo přímo odcizeno, ale zakoupili a provozovali vozidlo kradené a bylo jim posléze orgány činnými v trestním řízení odňato dle § 78 trestního řádu jako věc důležitá pro trestní řízení. Většinou se jedná o zánovní vozidla zakoupená za výhodných finančních podmínek, ať už na inzerát nebo přes autobazar

V případě koupě na inzerát sjednává prodávající schůzky zpravidla v okrajových částech měst nebo na benzinových pumpách a jeho telefonní číslo bývá často aktivní pouze po dobu, než je vozidlo prodáno. Cena bývá výhodná právě proto, aby bylo vozidlo brzy prodáno. V lepším případě si kupující zkontroluje identifikátory (VIN) s technickým průkazem a vozidlo si alespoň zběžně prohlédne. V horším případě nekontroluje nic, často si nenechá předložit ani občanský průkaz prodejce. Ten mívá již připravenou, předem vyplněnou kupní smlouvu a po prodeji zajistí přibližně do týdne

³⁰ ČÍRTKOVÁ, L. a kolektiv: *Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007. ISBN 978-80247-2014-2, s. 12

³¹ ČÍRTKOVÁ, L.: *Policejní psychologie*. 3 vyd. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-475-3, s. 182

vyznačení převodu majitele vozidla v tzv. velkém technickém průkazu. Většina kupujících nemá představu, jak dochází k legalizaci kradených vozidel, neví, co je třeba při koupi vozidla zkontrolovat. Vozidlo si zkrátka koupí, protože splňuje jejich představu a je za dobrou cenu.

V případě koupě v autobazaru má kupující možnost si vozidlo zapůjčit a nechat ho prohlédnout v renomované dílně odborníkem. Je důležité, aby kromě technického stavu byla věnována pozornost také identifikátorům vozidla a dílům, na kterých jsou umístěna. Kupující je tak alespoň trochu chráněn před koupí kradeného vozidla.

Avšak ani jeden z výše uvedených způsobů koupě vozidla není bezpečný. V prvním případě ten, kdo auto prodával a je uveden na kupní smlouvě, nemusí být ve skutečnosti stejná osoba. V druhém případě může provozovatel autobazaru tvrdit, že je pouze zprostředkovatelem prodeje a za prodej kradeného vozidla nenese odpovědnost.

Zatímco v případě přímého odcizení vozidla nemá poškozený jinou možnost než čekat, zda policie odcizené vozidlo nalezne, u zajištění vozidla dle § 78 trestního řádu je ještě možnost získání vozidla zpět. Po prošetření věci je ze strany policejního orgánu vydáno unesení, vrácení věci podle § 80 trestního řádu „*není-li věc, která byla podle § 78 vydána, nebo podle § 79 odňata, k dalšímu řízení už třeba a nepřichází v úvahu její propadnutí nebo zabrání, vrátí se tomu, kdo ji vydal nebo komu byla odňata. Jestliže na ni uplatňuje právo osoba jiná, vydá se tomu, o jehož právu na věc není pochyb. Při pochybnostech se věc uloží do úschovy a osoba, která si na věc činí nárok, se upozorní, aby jej uplatnila v řízení ve věcech občanskoprávních*“³².

Pokud na základě usnesení o vrácení věci nebude vozidlo vráceno tomu, kdo jej vydal, měl by ihned podat k policejnímu orgánu stížnost proti tomuto usnesení. Stížnost má odkladný účinek a celá věc musí být podrobně prostudována věcně příslušným státním zástupcem. Ovšem, když i státní zástupce neshledá stížnost opodstatněnou, zamítne ji. Po zamítnutí stížnosti státním zástupcem, kdy i on si musí být zcela jist, že policejní orgán učinil všechny kroky ke zjištění pravého majitele, vyrozumí opět osobu, která si stěžovala proti usnesení. Do rozhodnutí státního zástupce si již nelze stěžovat, usnesení o vrácení věci bude pravomocné a vozidlo může být vráceno zpět právoplatnému majiteli.

³² Trestní řád

Osoby vyzvané k vydání věci (vozidla) by se neměly této výzvě bránit, protože v případě nevyhovění výzvě může být věc podle § 79 trestního řádu odňata a může být podle § 66 trestního řádu uložena pořádková pokuta až do výše 50.000 Kč.

O vydání věci je sepsán protokol (příloha č. 11) a jeden výtisk dostane osoba, která vozidlo vydala. Dále je osoba vydávajícího vyslechnuta jako svědek, na protokol o výslechu svědka (příloha č. 12), neboť je důležitou osobou v trestním řízení. Jedná se jak o poškozeného, tak i svědka trestné činnosti.

5. Působnost organizačních celků PČR

Rozdělení jednotlivých povinností organizačních celků PČR je stanoveno v závazném pokynu policejního prezidenta č. 30 ze dne 21. dubna 2009 o plnění úkolů v trestním řízení, k organizaci výkonu služby, součinnosti, příslušnosti policejních orgánů a k provádění některých úkonů podle zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

Proč je důležité zmínit výše uvedený závazný pokyn? Od roku 1989 je ve všech sdělovacích prostředcích uváděno, že výrazně vzrostly krádeže motorových vozidel, které jsou záležitostí organizovaných skupin, že byla odhalena skupina zlodějů aut, kteří je rozebírali a prodávali náhradní díly na vrakoviště nebo že jiné skupiny se zabývaly legalizací kradených vozidel nebo vývozem kradených luxusních aut k zákazníkům z bývalého východního bloku, atd. Proti tomuto však stojí skutečnost, že v rámci policie je trestná činnost spojená s krádežemi vozidel dokumentována základními články služby kriminální policie a vyšetřování na územních odborech (dřívějších okresních ředitelstvích). Územní odbory se zabývají touto trestnou činností do škody 5.000.000 Kč.

Teprve po splnění pětimilionové škodní hranice a v případě, že trestná činnost na úseku krádeží motorových vozidel je teritoriálně rozložena na území dvou a více bývalých okresů, přechází věcná působnost na krajská ředitelství Policie České republiky. Šetření přebírají až ve chvíli, kdy je prokázána výše škody, je prokázáno důvodné podezření, kdo je možným pachatelem a není pochyb o velkém teritoriálním rozsahu trestné činnosti.

5.1 Útvar pro odhalování organizovaného zločinu

Útvar pro odhalování organizovaného zločinu (ÚOOZ) služby kriminální policie a vyšetřování (SKPV) vznikl v lednu 1995. Je výkonným pracovištěm SKPV s působností na celém území ČR. Ve vymezeném rozsahu je koordinačním, metodickým a kontrolním pracovištěm. Odhalováním a vyšetřováním organizovaného zločinu se podílí na udržování vnitřního pořádku a bezpečnosti. V souladu se stanovenou podřízeností se podílí na řešení úkolů svěřených do působnosti Policejního prezidia ČR a Ministerstva vnitra ČR.

Organizovaný zločin představuje jeden z nejnebezpečnějších společenských problémů současného světa. Jeho expanze a šíření dokáže destabilizovat světové ekonomické a politické systémy, přičemž se aktivity organizovaného zločinu zaměřují zejména na rozvojové země a země, které se nacházejí v transformačním stádiu ekonomiky. Mezi takové země stále patří i ČR. Od roku 1989 se v důsledku několika vývojových faktorů (např. vstup do Schengenu, otevření a následné zrušení státních hranic, možnosti svobody projevu, volného podnikání, politická situace na Balkánském poloostrově, v zemích bývalého Sovětského svazu a v zemích tzv. třetího světa) na našem území několikanásobně zvýšil počet cizinců. Zároveň tak došlo i k výraznému nárůstu některých druhů kriminality. Na tuto situaci nebyla připravena spolu s dalšími ani česká policie ani veřejnost.

Mezinárodně politická situace se postupem času zklidnila a značná část cizinců z naší země odešla. Část pachatelů z řad cizojazyčného organizovaného zločinu se u nás usadila, trvale žije v naší zemi a v průběhu celých 90. let začala postupně pronikat do domácí scény - státní správy. Současný organizovaný zločin existuje v mnohem sofistikovanějších a tedy nebezpečnějších formách, než byl organizovaný zločin balkánských a ruských pachatelů z počátku 90. let. V této souvislosti mluvíme především o zločinu domácím, zločinu, který odnikud nepřišel a tedy nikam nemohl odejít. Jeho vývoj souvisí se základními změnami v české společnosti - ekonomice i politice tak, jak se po roce 1989 odehrály.

Cílem organizovaného zločinu u nás je získání maximálních zisků a také ekonomického, společenského vlivu za pomoci jakýchkoliv prostředků. Jsou to prostředky méně viditelné, o to však pro společnost nebezpečnější - korupce, diskreditace nepohodlných osob či institucí nebo legalizace výnosů z trestné činnosti prostřednictvím zdánlivě legálního podnikání či investování. Organizovaný zločin ignoruje státy, jejich hranice i zákony a vytváří si uvnitř společnosti své vlastní,

paralelní, na státu nezávislé struktury. Přitom organizovanou trestnou činností nelze chápat jako fenomén izolovaný od tzv. běžné kriminality. Obě tyto části jsou velkou měrou vzájemně propojeny.³³

Jestliže v roce 1995 vznikl republikový Útvar pro odhalování organizovaného zločinu, jak je možné, že právě tento útvar se začal zabývat krádežemi motorových vozidel až v roce 2009? Právě v závazném pokynu č. 30 je v článku 6 písm. c) uvedeno: „*Úkoly policejních orgánů služby kriminální policie a vyšetřování útvarů policie s celostátní působností Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu služby kriminální policie a vyšetřování a jeho expozitur se zabývá šetřením, prověřováním a vyšetřováním trestné činnosti zločinných společen, zvláště závažných a organizovaně páchaných trestných činů, v oblasti násilných projevů, vydírání a nástražných výbušných systémů užitých proti životu, zdraví nebo majetku, nedovoleného obchodování se zbraněmi, výbušninami, štěpnými materiály a jinými nebezpečnými látkami, nelegální migrace a obchodu s lidmi, **krádeží motorových vozidel**, terorismu a extremismu, padělání a pozměňování peněz a jiných platebních prostředků, financování terorismu, které odhalí vlastním šetřením, pokud nerozhodne o jejich postoupení dle místní a věcné příslušnosti jinému policejnímu orgánu, nebo které převezme na základě rozhodnutí ředitele útvaru, nebo které převezme od zpravodajských služeb, nebo u kterých to vyžaduje operativní situace, nebo o nichž bylo zjištěno, že byly spáchány jako organizovaná nebo pokračující trestná činnost, na území více krajských ředitelství nebo s mezinárodním prvkem, pokud spadají do působnosti útvaru, nebo které byly příkázány rozhodnutím nadřízeného vedoucího pracovníka nebo státního zástupce, včetně trestných činů spáchaných v souvislosti s legalizací výnosů z těchto trestných činů*“.³⁴

Domnívám se, že právě ÚOOZ by se měl zabývat krádežemi motorových vozidel vzhledem k možnostem, které tento útvar má, a také vzhledem k tomu, že právě na tomto útvaru by měli pracovat ti nejschopnější pracovníci policie. Z ostatních organizačních celků PČR by se zde měly shromažďovat informace, které by měly být následně vyhodnocovány a zpracovány. Významným krokem je právě nařízení policejního prezidenta č. 30 z roku 2009. Není ale už pozdě, když po vstupu ČR do

³³ Policie. *Policie České republiky : Útvar pro odhalování organizovaného zločinu* [online]. Praha : 2008 , 09.11.2009 [cit. 2009-11-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/utvar-pro-odhalovani-organizovaneho-zlocinu-skpv-199737.aspx>>.

³⁴ 30. Závazný pokyn policejního prezidenta ze dne 21.dubna 2009, (1. vyd.) Praha, Policejní prezidium

Schengenu významnou měrou poklesl nápad na krádežích motorových vozidel v rámci ČR téměř na polovinu?

5.2 Prokázání trestné činnosti pachatelů (tzv. „realizace“)

Ve statistikách se uvádí, že objasněnost krádeží motorových vozidel se ročně pohybuje kolem pouhých 15%.³⁵ Kriminalita spojená s krádežemi vozidel má svou specifickou stránku. Na rozdíl od ostatních trestných činů nelze vycházet z místa činu. Zde totiž většinou zůstane pouze prázdné místo nebo je zde již zaparkováno jiné vozidlo. Na rozdíl od jiných kriminalistických problematik nebývají zanechány na místě činu žádné stopy. Kriminalisté, zabývající se problematikou násilí, mají pro vyšetřování k dispozici výpověď poškozeného, který útočníka popíše, případně se najde zbraň nebo jsou zajištěny biologické stopy, pokud došlo k poranění útočníka. Kriminalisté, kteří se zabývají vloupáním do objektů, vychází při vyšetřování např. ze stop po páčidlech, nástrojích na rozlomení zámků atd. Ale „autař“ má jen prázdné místo. Proto je nejdůležitější provést společně s kriminalistickým technikem řádné ohledání místa nálezu kradeného vozidla. Nejprve musí dojít k jeho fotografickému zadokumentování a k zajištění daktyloskopických stop. Pak teprve může přijít vlastní ohledání vnitřních prostor vozidla. Pachová identifikace (odorologie) je brána jako podpůrný důkaz, ale zajištění pachových stop by mělo proběhnout jako první. Následuje zajištění biologických stěrů z volantu, přepínačů směrových světel, stěračů, řadicí páky a ruční brzdy. Může zde být smíšený DNA profil (pachatele a uživatele vozidla), ale i přesto může být osoba pachatele zanesena v Národní databázi DNA a pracovníci SKPV získají informaci, kdo nepovolaný s vozidlem jel. Jedná se pouze o operativní informaci, nelze ji však použít jako důkaz. Dále by se měl kriminalistický technik pokusit zajistit otisky prstů ze zpětného zrcátka na čelním okně vozidla. V případě, že na vozidle byl proveden zásah do identifikátorů, je nutné provést metalografickou expertízu, která zkoumá odstraněné, vyražené znaky na kovových a nekovových materiálech. Expertízu provádějí speciálně vyškolení pracovníci OKTE (Odbor kriminalistické techniky a expertíz) při krajských ředitelstvích.³⁶

³⁵ Policejní prezidium ČR: *Statistika kriminality (Online)*. Dostupné na Intranetu Policie ČR z <http://essk.pcr.cz/>

³⁶ Policie České republiky: Odbor kriminalistické techniky a expertiz [online]. Praha : 2008 , 09.11.2009 [cit. 2009-11-16]. Dostupný z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/odbor-kriminalisticke-techniky-a-expertiz-741862.aspx>>.

V případě, že je již delší dobu rozpracována skupina podezřelých a jsou zajištěna místa, kam odcizená vozidla dovážejí za účelem předělání nebo rozebrání na náhradní díly, pokud je znám jejich pobyt a jsou zadokumentovány jednotlivé důkazy, může proběhnout realizace jejich trestné činnosti. Prvotní je zadržení podezřelých osob, následují domovní prohlídky, prohlídky jiných prostor a objektů. Zde je důležité zajistit co největší počet důkazních materiálů, jako jsou doklady od vozidel, identifikační štítky, VIN kódy, počítače, nástroje upravené pro překonávání zabezpečení vozidel a další. Po provedení všech těchto úkonů jsou podezřelé osoby převezeny na pracoviště SKPV, kde proběhnou jejich výslechy. Vyšetřovatel SKPV zahájí proti jednotlivcům trestní stíhání dle § 160 odst. 1 trestního řádu a většinou podá návrh na vzetí osob do vazby.

Kriminalistům začíná mravenčí práce, protože musí vyhodnotit jednotlivé zajištěné materiály a snažit se je ztotožnit s odcizenými vozidly. Na základě toho je pak pachateli - pachatelům prokázána trestná činnost, za kterou budou následně pravomocným rozsudkem odsouzeni a odpykají si svůj trest. Po vyhodnocení všech zajištěných materiálů, včetně vozidel, částí vozidel a dílů, jsou tyto vráceny poškozeným, tedy původním majitelům. Prostředky, které slouží k překonávání zajišťovacích mechanismů vozidel, propadají státu a jsou zničeny.

5.3 Trestní zákoník 40/2009 Sb.

Od 1. ledna 2010 nabývá účinnosti zákon č. 40/2009 Sb. – trestní zákoník. Z pohledu problematiky krádeží motorových vozidel se však nic nemění, snad jen rozdílné číselné označení trestných činů. Trestný čin krádeže dle § 247 tr. zákona se mění na § 205 tr. zákoníku, neoprávněné užívání cizí věci dle § 249 tr. zákona se mění na § 207 tr. zákoníku, podílnictví dle § 251 tr. zákona se mění na § 214 tr. zákoník a trestný čin pojistného podvodu dle § 250 tr. zákona se mění na § 210 tr. zákoníku.³⁷

Trestný čin podílnictví se nezměnil. Jestliže někdo ukryje, na sebe nebo jiného převede, nebo užívá věc, která byla získána trestným činem, a orgány činné v trestním řízení mu podílnictví prokáží, tak to byl, je a bude pořád stejný trestný čin podílnictví. Stejně je to i u trestného činu pojistného podvodu. Kdo při sjednávání pojistné smlouvy, nebo při uplatnění nároku na plnění uvede nepravdivé, nebo hrubě zkreslené údaje atd., tak je pořád pachatelem trestného činu pojistného podvodu.

³⁷ Zákon č. 40/2009 Sb.: *Trestní zákoník*

Osobně si však myslím, že ač nedošlo, mělo dojít ke změně u trestného činu neoprávněného užívání cizí věci. Stejně tak jako v trestním zákoně č. 140/1961 Sb. ani v zákoně č. 40/2009 Sb. se nikdo nezabýval skutečností ohledně rozporu mezi trestným činem neoprávněného užívání cizí věci dle § 249 tr. zákona a krádeže dle § 247 tr. zákona. To, že se jedná o značný problém při krádežích motorových vozidel, popíšu v následující modelové situaci. Policejní hlídka zadrží ukradené vozidlo, jehož řidič odmítal na výzvu zastavit a poté v něm nalezne speciální nástroje používané při krádežích vozidel (rozlamovák, budíky aj.). Je pravděpodobné, že s jejich pomocí bylo překonáno zabezpečení vozidla. Zadržený řidič ve své výpovědi následně uvede, že se s vozidlem potřeboval dostat z „bodu A do bodu B“. V důsledku jeho výpovědi je proti němu zahájeno trestní stíhání dle § 160 odst. 1 trestního řádu pro trestný čin neoprávněného užívání cizí věci dle § 249 trestního řádu s trestní sazbou odnětí svobody maximálně do tří let. V případě prokázání trestného činu krádeže dle § 247 odst. 1, 3 písm. b) trestního zákona však přichází v úvahu trestní sazba až osm let odnětí svobody.

Jestliže byly nástroje ve vozidle zajištěny a byly z nich kriminalistickým technikem zajištěny stopy, které byly po vyhodnocení shodné se srovnávacím materiálem zajištěným u podezřelého, a není pochyb o tom, že je držel v ruce, mělo by být zcela jistě zahájeno trestní stíhání pro trestný čin krádeže. Své tvrzení opírám o znalosti z dané problematiky. Pokud speciálně upravené nástroje (příloha č. 7, obr. č. 38 – 42) dostane do rukou laik, nebude s nimi umět zacházet. Jen osoby znalé nebo speciálně vyškolené ví jak, který nástroj a k čemu použít. Mimo to při prověrce trestní minulosti zadržených osob je jich drtivá většina policii známa právě v souvislosti s trestnou činností páchanou na úseku krádeží vozidel.

Bohužel ani podle nového trestního zákoníku, účinného od 1. ledna 2010, nebude možné takto postupovat. Myslím si, že je důležité vyřadit zloděje vozidel ze společnosti na delší dobu, tak ztratí krok s novými technologiemi, které výrobci automobilů vyvíjejí pro zabezpečení svých modelů. Zloděj tak nemá šanci na rychlý návrat ke svému „řemeslu“. Je rok 2009, a jestliže by byl pachatel pravomocným rozsudkem odsouzen na osm let v roce 2001, jaká se v té době vyráběla vozidla a s jakým zabezpečením a jaká se vyrábí dnes? Osm let je dlouhá doba na vývoj elektroniky a nejen ve vozidlech.

Ukázka speciálně upravených nástrojů

6. Politické změny v České republice

Česká republika prošla ve své historii různým uspořádáním politických a hospodářských poměrů. Jak velký vliv měly tyto změny na krádeže motorových vozidel lze vypožorovat ze statistik daného období. Ty jsem rozdělil do čtyř celků – období od roku 1974 do revoluce v roce 1989, další období od roku 1989 po vstup ČR do Evropské unie v r. 2003, následně pak období od r. 2003 po vstup do Schengenu v r. 2007 a nakonec období od tohoto roku do současnosti.

Rok 1974 je mezním rokem policejních statistik. Od této doby až do současnosti je možné velice přesně určit, jak se vyvíjela majetková trestná činnost na úseku krádeží motorových vozidel. Od roku 1974 do roku 1989 bylo odcizeno celkem 78.100 motorových vozidel, objasněno bylo 57.055 případů, což znamená, že průměrná objasněnost se pohybovala kolem 67,47%. Při posuzování těchto údajů je však třeba přihlídnout ke skutečnosti, že se týkají i Slovenské republiky, tzn. 15 miliónů obyvatel a mnohem rozsáhlejšího území. Statistické údaje byly v podstatě po celou dobu až do roku 1989 neměnné, rozdíly byly minimální.

Ze stejných statistik jsem provedl porovnání od roku 1989 až do současné doby, tedy do poloviny roku 2009. Již v roce 1990 byl narůst na krádežích motorových vozidel více jak 100%. Zatímco v roce 1989 došlo na území celého Československa ke krádežím 6.095 vozidel a objasněno bylo 4.360 krádeží, což je 71,53%, již v následujícím roce 1990 došlo ke krádežím 13.956 vozidel. Objasněno bylo jen 6.024

krádeží, což je propad až na 43,16%.³⁸ Od roku 1990 do roku 1997 byla trestná činnost na úseku krádeží motorových vozidel na vzestupu a tato tendence se nezměnila ani po rozpadu federace. Svého absolutního vrcholu dosáhla v roce 1997, kdy bylo na území ČR odcizeno 31.331 vozidel a objasněno bylo pouze 5.795 krádeží, což je 18,5%. Rok 1997 byl rokem zlomovým. Od této doby došlo k poklesu nápadu trestné činnosti na úseku krádeží motorových vozidel a nejnižší nápad byl v roce 2008. Na území ČR došlo pouze k 18.011 krádežím vozidel a objasněno bylo 2.643 krádeží, což je 14,67%.

Současně se vzestupem krádeží se snižuje objasněnost těchto případů. Nízká objasněnost je ovlivňována řadou faktorů, z nichž za podstatné považují pracovníci orgánů vyšetřování zejména podceňování této trestné činnosti. Dalším faktorem nízké objasněnosti je její prudký nárůst v souvislosti s jejím organizovaným charakterem.

V roce 2002 činila škoda způsobená krádežemi motorových vozidel v ČR 4.329.463.000 Kč. Poškozenými bývají nejen majitelé odcizených vozidel, ale i pojišťovny, leasingové společnosti a v konečném důsledku i celá společnost.

Ke krádežím nejčastěji dochází ve velkých městech a v rekreačních oblastech, kde se vyskytuje větší počet drahých automobilů. Kromě toho, že jsou na území ČR běžně na objednávku kradena převážně luxusní vozidla, která jsou poté vyvážena do zahraničí, dochází i k dovozu vozidel ukradených v zahraničí do ČR.³⁹

Krádeže jsou často záležitostmi organizovaných skupin. S jejich vybavením je odcizení vozidla záležitostí několika minut. Během hodiny až dvou jsou vozidla převezena do dílen, garáží či jiných prostor, kde dochází ke zfalšování identifikačních znaků. Na této trestné činnosti se podílejí rovněž 3% cizinců, zejména občanů z bývalé Jugoslávie, Polska a ze zemí bývalého Sovětského svazu. Účastní se nejen na samotných krádežích vozidel, ale i na jejich převozu k cílové osobě, na padělání dokladů, eventuelně i na úpravě vozidla.⁴⁰ Podle statistik 80% odcizených vozidel pachatelé okamžitě rozebírají na náhradní díly. Nikdo se nemůže divit, že objasněnost je kolem pouhých 15%.⁴¹

Problém s nárůstem počtu krádeží motorových vozidel nebyl však problémem jen v České republice. Například v Německu se kriminalita spojená s krádežemi

³⁸ Policejní prezidium ČR: *Statistika kriminality (Online)*. Dostupné na Intranetu Policie ČR z <http://essk.pcr.cz/>

³⁹ NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J., a kol. *Kriminologie*. 2. přeprac. vyd. Praha: ASPI Publishing s.r.o., 2004. 452 s. ISBN 80-7357-026-2.

⁴⁰ RAK, Roman. Krádeže motorových vozidel: A co dál?. In *Kriminalistický sborník*. 7. vyd. Praha: Tiskárna MV, 2004. s. 287-288.

⁴¹ Zabezpečení automobilů: Hlídej mě!. *Svět motorů*. 26.10.2009, roč. 63, č. 2663, s. 40-42. Dostupný z WWW: <i-svetmotoru.cz>.

motorových vozidel počátkem 90. let navýšila o neuvěřitelných 30%. V důsledku toho i pojišťovny navýšily své tarify až o 20%. Šetřením německé policie bylo zjištěno, že vozidla jsou odvážena organizovanými skupinami až na východ. Z údajů vychází, že odcizená vozidla jsou jednoznačně používána pro ilegální obchod a další komerční využívání, právě v zemích bývalého východního bloku, kde byl doslova hlad po západních vozidlech, ale i náhradních dílech.⁴²

Nejzávažnější situace na úseku krádeží motorových vozidel je v USA. Zde mají krádeže ve srovnání s Evropou mnohem násilnější charakter. Vybavení drahých vozů nejmodernějšími zabezpečovacími systémy činí takové vozidlo nedobytným. Proto jsou řidiči přepadáni ozbrojenými pachateli při zastavení na křižovatkách, u benzínových čerpacích stanic, u myček, kdy jsou klíčky v zapalování a bezpečnostní systém je odpojen, a s použitím násilí je majitelům vůz odcizen.⁴³

6.1 Totalitní režim

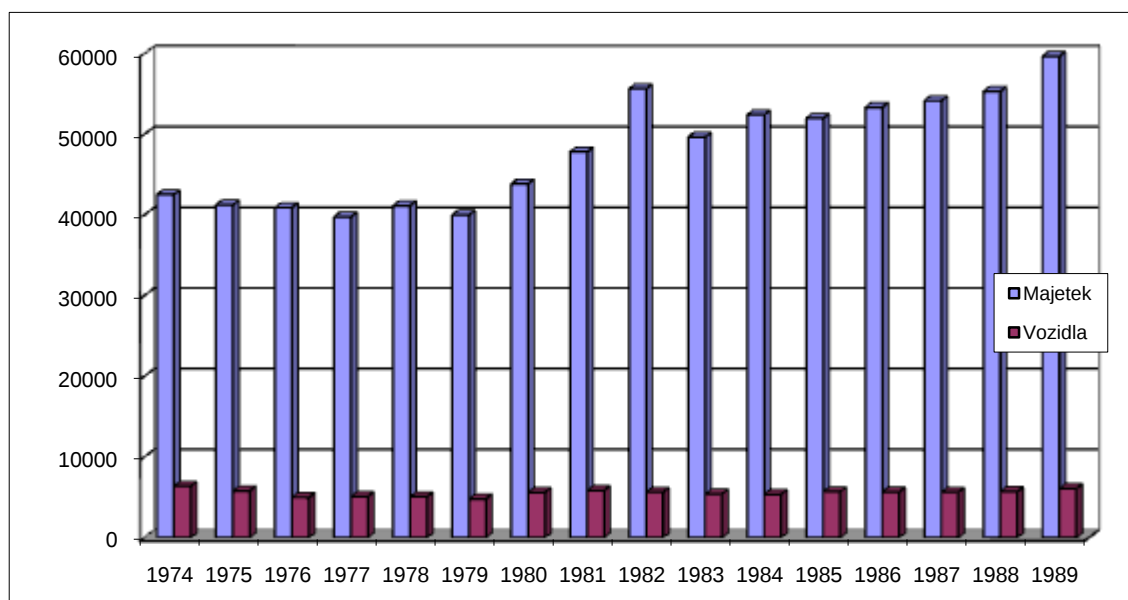
Československá socialistická republika byla až do roku 1989 pod tzv. „železnou oponou“. V období komunistického režimu sahají policejní statistická data do roku 1974. Z dat týkající se majetkové trestné činnosti jsem vyhodnotil data týkající se samotných krádeží motorových vozidel.

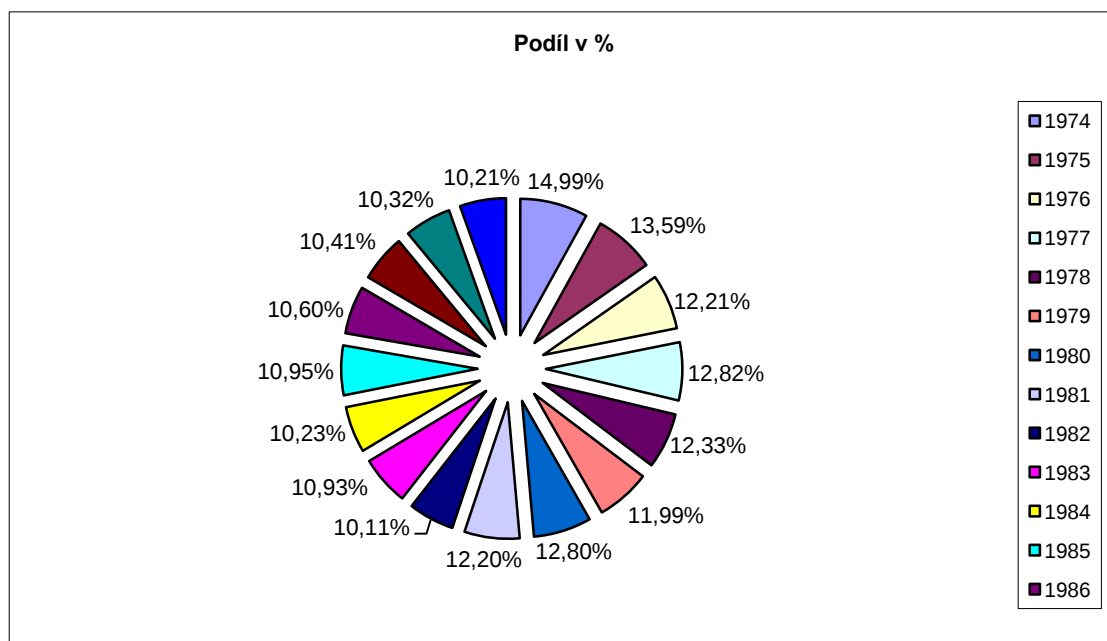
⁴² RAK, Roman, et al. *Krádeže motorových vozidel: Odhalování, vyšetřování a prevence*. 1. vyd. Olomučany: Akademické nakladatelství CERM s.r.o., Brno, 2001. 252 s. ISBN 80-7204-218-1.

⁴³ PROTIVÍNSKÝ, Miroslav. Boj s kriminalitou v západních zemích. In *Kriminalistický sborník*. 1. vyd. Praha: Tiskárna MV, 2003. s. 46-47.

Počet majetkových trestných činů a krádeží motorových vozidel v období od
roku 1974 do roku 1989

Rok	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981
Majetek	42539	41245	40907	39773	41138	40001	43840	47822
Vozidla	6377	5785	4997	5103	5073	4800	5612	5837
Podíl v %	14,99	13,59	12,21	12,82	12,33	11,99	12,8	12,2
Rok	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Majetek	55665	49652	52426	52005	53345	54162	55311	59681
Vozidla	5629	5429	5366	5696	5656	5642	5712	6095
Podíl v %	10,11	10,93	10,23	10,95	10,6	10,41	10,32	10,21

44

Po vyhodnocení dat jsem zjistil, že v průběhu let 1974 až 1989 se majetková trestná činnost pohybovala v rozmezí 40 - 60.000 trestných činů, z toho počet odcizených vozidel se pohyboval mezi 4 - 5.000. Procentuelně bylo odcizeno nejvíce vozidel v roce 1974, kdy se jednalo téměř o 15%, v dalších letech podíl klesal a od roku 1982 se držel na 10%. V průběhu celého tohoto období bylo každoročně odcizeno téměř stejné množství vozidel.

6.2 Doba rodící se demokracie po roce 1989

V roce 1989 se východní Evropa vypořádala s komunistickými režimy a po čtyřiceti letech padla železná opona. Od Varšavy po Bukurešť, přes Budapešť či Prahu lidé objevili nový způsob života – svobodu, demokracii, možnost cestování, ale také nezaměstnanost, korupci, přistěhovalectví, uvolnění lidských mravů a značný nárůst kriminality.⁴⁵

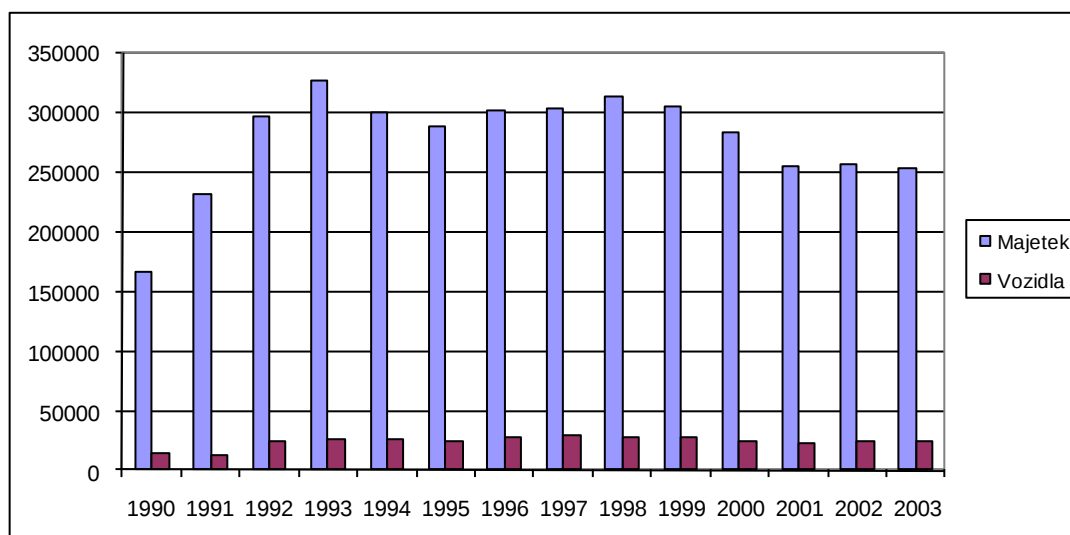
Nikdo nemůže tvrdit, že v době totalitního režimu trestná činnost páchaná nebyla. Překvapující je ale nárůst trestné činnosti v tomto období o více jak 600%, což je opravdu alarmující. Vše znázorňuje graf a vyhodnocená data od roku 1989 do roku 2003.

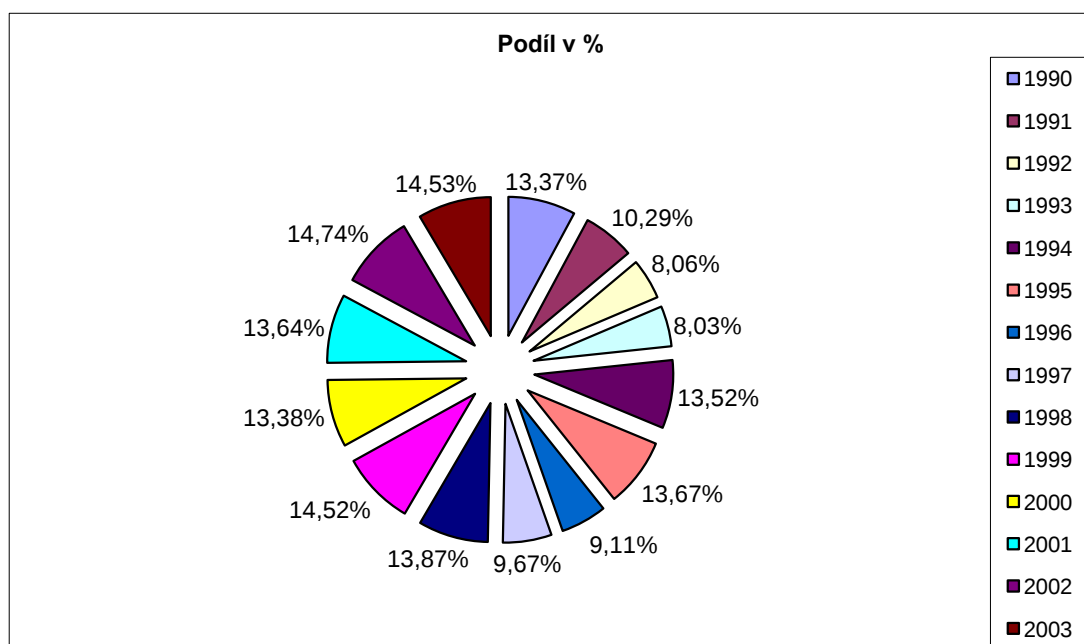
⁴⁴ Policejní prezidium ČR: *Statistika majetkové kriminality (Online)*. Dostupné na Intranetu Policie ČR z <http://essk.pcr.cz/>

⁴⁵ *Presseurop : Dvacet let po roce 1989* [online]. 2009, 17.11.2009 [cit. 2009-11-17]. Dostupný z WWW: <<http://www.presseurop.eu/cs/content/topic/64201-dvacet-let-po-roce-1989>>.

Počet majetkových trestných činů a krádeží motorových vozidel v období od
roku 1989 do roku 2003

Rok	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996
Majetek	166635	231372	297059	327483	300352	289002	301727
Vozidla	13956	12249	23965	26322	25615	25059	27517
Podíl v %	13,37%	10,29%	8,06%	8,03%	13,52%	13,67%	9,11%
Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Majetek	304039	314249	306351	284295	255897	256308	253372
Vozidla	29422	27889	27092	23839	22139	24977	24174
Podíl v %	9,67%	13,87%	14,52%	13,38%	13,64%	14,74%	14,53%

46

Po roce 1989 dochází k značnému nárůstu na počtu majetkových trestných činů, v některých letech téměř až o 600%, než tomu bylo před rokem 1989. Překvapující je však zjištění, že podíl krádeží motorových vozidel, i když je zde též nárůst téměř o 400%, je v letech 1992, 1993, 1996 a 1997 na nižší úrovni a v dalších letech na stejné úrovni jako v letech před rokem 1989. To znamená, že za daný rok bylo sice odcizeno více vozidel než před rokem 1989, ale z celkového počtu nápadu majetkové trestné činnosti se stále krádeže vozidel podílejí pouze 10 - 14% na celkovém nápadu trestné činnosti.

6.3 Česká republika v Evropské unii

Dne 16. dubna 2003 došlo k významné události v dějinách Evropy. V Athénách byla podepsána smlouva o přistoupení České republiky a dalších devíti evropských zemí k Evropské unii. Jde o jednu z nejvýznamnějších událostí v historii samostatného českého státu. Významně ovlivnila postavení ČR v Evropě a ve světě i život a osudy českých obyvatel. Česká republika požádala o členství v Evropské unii v lednu 1996. Podpisem smlouvy skončilo dlouhé vyjednávání, které začalo v roce 1998 a bylo ukončeno v prosinci 2002. Smlouva vstoupila v platnost 1. května 2004. Od

⁴⁶ Policejní prezidium ČR: *Statistika majetkové kriminality (Online)*. Dostupné na Intranetu Policie ČR z <http://essk.pcr.cz/>

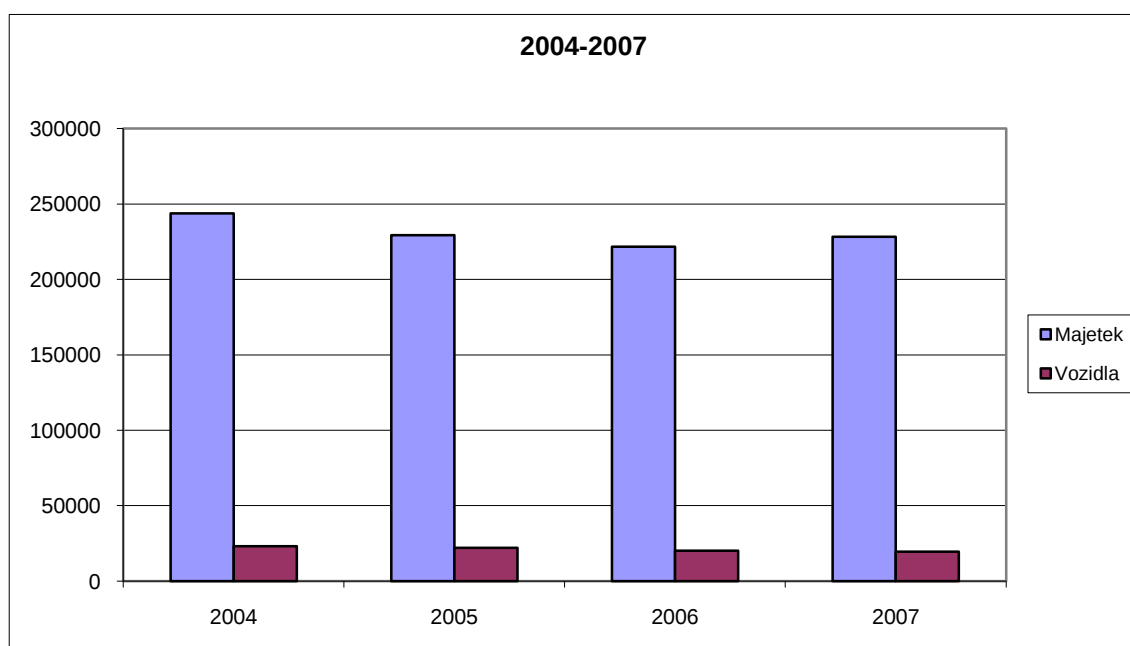
tohoto dne je Česká republika plnoprávným členským státem Evropské unie. V České republice se ke vstupu do Evropské unie vyslovili občané. Poprvé o mezinárodní smlouvě rozhodovali 13. a 14. června 2003 v referendu, které skončilo přesvědčivým vítězstvím stoupenců Evropské unie. Období po 1. květnu 2004 ukazuje, že rozhodnutí ČR začlenit se jako plnoprávní člen do Evropské republiky bylo správné. Přínosy, které členství v Unii přináší, jsou zřejmé. Převažují nad problémy a negativy. Nevyplnily se katastrofické scénáře skeptiků, kteří varovali před vstupem do Unie a hlasovali proti přistoupení ČR k Evropské unii. ČR jako členský stát má velkou odpovědnost, neboť se stala členským státem Unie v době, kdy se vede diskuse o jejím dalším směřování a o její budoucnosti.⁴⁷

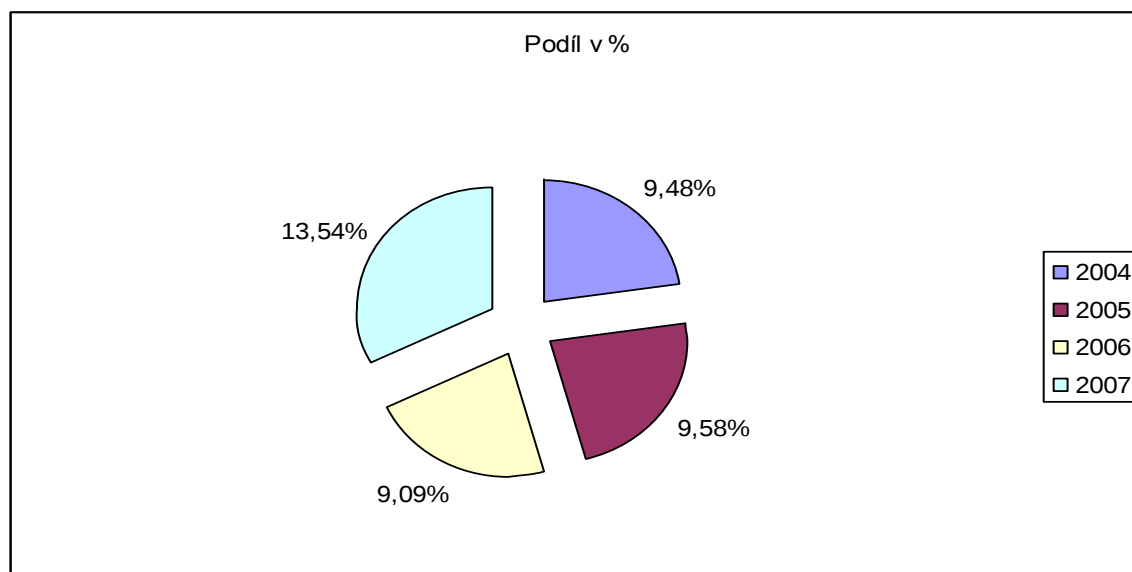
Z pohledu policejních statistik má vstup České republiky do Evropské unie značný význam, klesá nápad majetkové trestné činnosti a zároveň i počet odcizených vozidel.

⁴⁷ HAD, Miloslav, STACH, Stanislav, URBAN, Luděk. *ČESKÁ REPUBLIKA V EVROPSKÉ UNII: členství, přínosy a výzvy*. 2005. vyd. Praha: Český institut pro integraci EU, 2005. 182 s.

Počet majetkových trestných činů a krádeží motorových vozidel v období od
roku 2003 do roku 2007

Rok	2004	2005	2006	2007
Majetek	243808	229279	221707	228266
Vozidla	23133	21980	20175	19501
Podíl v %	9,48%	9,58%	9,09%	13,54%

48

V těchto letech stagnuje majetková trestná činnost na stejných počtech skutků a krádeže vozidel tvoří 10 - 14 % z celkového nápadu trestné činnosti. Sestupná tendence je zcela evidentní, avšak ze SRN a Rakouska jsou slyšet názory, že po vstupu České republiky do Evropské unie se zvýšil nápad trestné činnosti v jejich příhraničí.

6.4 Vstupujeme do světa bez hranic - Schengenu

Dne 21. prosince 2007 se Česká republika plně zapojila do schengenské spolupráce. V noci z 20. na 21. prosince byly zrušeny kontroly na vnitřních hranicích. Završilo se tak období pomyslného rozdělení Evropy na „Západ“ a „Východ“. Zrušení hraničních kontrol na pozemních hranicích a možnost projíždět bývalými hraničními přechody bez zastavení bylo nejviditelnějším, nikoliv však jediným dopadem rozšíření schengenského prostoru o ČR a dalších osm států Evropské unie.⁴⁸

Díky Schengenu získaly policejní i justiční orgány nový účinný nástroj - přístup k datům Schengenského informačního systému (SIS), a to již v předstihu před zrušením kontrol na vnitřních hranicích (od 1. září 2007). SIS umožňuje oprávněným uživatelům prakticky okamžitý přístup k záznamům SIS vedeným v rozsahu, který schengenské státy považují za nezbytný pro zajištění vysoké úrovně bezpečnosti na společném území. Zatímco policejní orgány získaly k datům SIS přímý přístup, justiční

⁴⁸ Policejní prezidium ČR: *Statistika majetkové kriminality (Online)*. Dostupné na Intranetu Policie ČR z <http://essk.pcr.cz/>

⁴⁹ *Euroskop.cz : Schengen a Česká republika* [online]. Praha : 2005 , 2008 [cit. 2009-11-17]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroskop.cz/8750/sekce/priprava-cr-na-vstup-do-schengenu/>>.

orgány využívají databázi SIS v rámci trestního řízení prostřednictvím policejních orgánů.⁵⁰

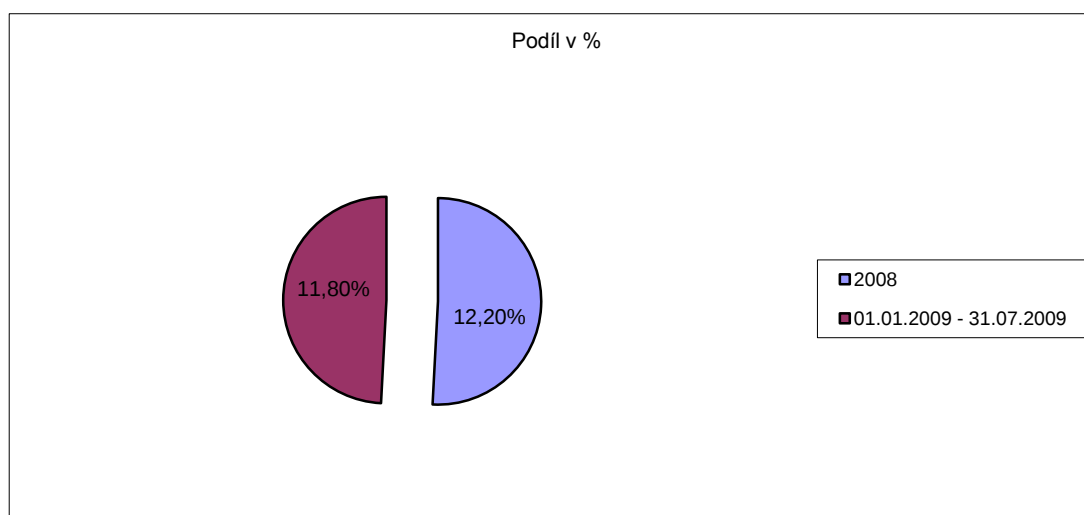
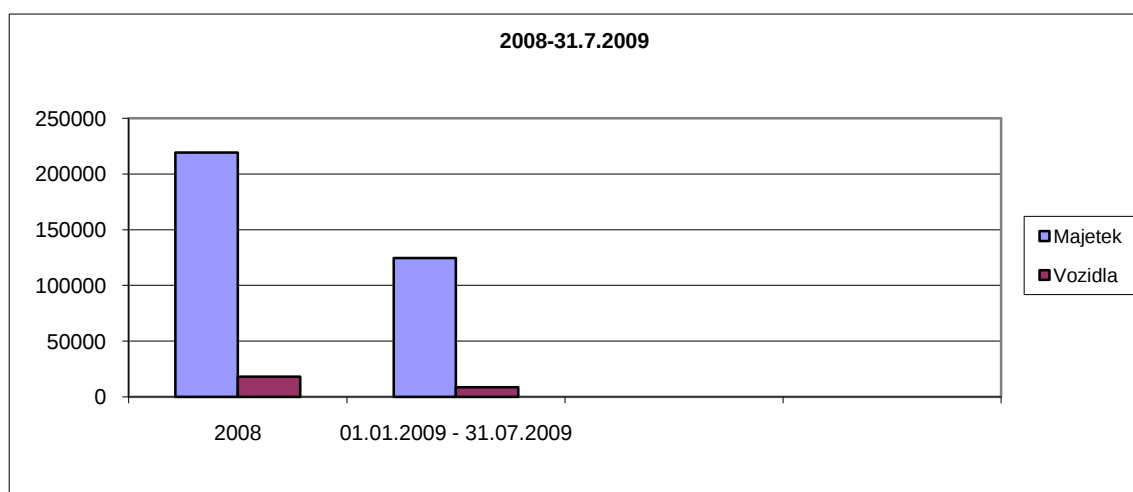
Vstupem ČR do Schengenu došlo zatím k nejprůkaznějšímu snížení trestné činnosti na úseku krádeží vozidel. Zatímco před deseti lety došlo k téměř 2.500 krádežím vozidel měsíčně, v roce 2008 a v první polovině roku 2009 je to už pouze polovina původního počtu těchto krádeží.

Pachatelé, zabývající se touto trestnou činností, páchají krádeže také mimo území České republiky. Pracovníci z jiných správ krajských ředitelství PČR (např. severní Čechy) již spolupracují na základě právní pomoci se SRN na dokumentaci pachatelů krádeží luxusních vozidel právě ze SRN. Došlo již k zadržení několika pachatelů, kteří si svůj trest odpykávají ve věznicích v SRN.

⁵⁰ *Euroskop.cz : Schengen a Česká republika* [online]. Praha: 2005, 2008 [cit. 2009-11-17]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroskop.cz/8750/sekce/priprava-cr-na-vstup-do-schengenu/>>.

Počet majetkových trestných činů a krádeží motorových vozidel v období od
roku 2008 do 31.07.2009

Rok	2008	01.01.2009 - 31.07.2009
Majetek	219347	124422
Vozidla	18011	8465
Podíl v %	12,20%	11,80%

51

⁵¹ Policejní prezidium ČR: *Statistika majetkové kriminality (Online)*
Dostupné na Intranetu Policie ČR z <http://essk.pcr.cz/>

Statistické výstupy po vstupu do Schengenu jsou omezené pouze na 19 měsíců, ale již v současné době je možné říci, že úplným zrušením hraničních kontrol nápad trestné činnosti krádeží motorových vozidel poklesl. Můžeme říci, že ústup trestné činnosti může být pouze dočasný, ale v současné době se jedná o největší snížení kriminality spojené s krádežemi vozidel od roku 1989.

7 Cíl práce a hypotézy

7.1 Cíl práce

Cílem práce bylo zmapování a rozpracování problematiky krádeží motorových vozidel z pohledu právních a sociálních aspektů.

7.2 Hypotézy

Hypotéza č. 1: Se změnou politického uspořádání a hospodářských poměrů v ČR se zvýšila kriminalita související s krádežemi motorových vozidel.

Hypotéza č. 1 se mi potvrdila. Vyhodnocením statistických údajů jsem zjistil, že politické uspořádání a hospodářské poměry měly v historii České republiky značný vliv na vývoj krádeží motorových vozidel. Se změnou politického zřízení došlo u občanů České republiky k uvolnění mravů a tím k mnohonásobnému nárůstu majetkové trestné činnosti. Tento fakt se samozřejmě projevil i na nárůstu počtu odcizených vozidel.

Hypotéza č. 2: Vstupem České republiky do Evropské unie se snížila kriminalita související s krádežemi motorových vozidel.

Hypotéza č. 2 se mi též potvrdila. Již od r. 2004 a dále po vstupu České republiky do Evropské unie došlo k mírnému poklesu počtu odcizených vozidel. Nejvýznamnější byl z tohoto pohledu rok 2007, dále rok 2008 a první polovina roku 2009, kdy se počty krádeží dostávají pod číslo 20.000 kusů za rok. V případě, že by byly statistické údaje z druhého pololetí roku 2009 přibližně stejné jako byly v prvním pololetí, mohl by tento rok skončit z hlediska počtu odcizených vozidel nejlépe (cca 16.000 odcizených vozidel za celý rok).

Hypotéza č. 3: Hlavními příčinami krádeží motorových vozidel je jejich rozebírání na náhradní díly a legalizace vozidel za účelem rychlého a snadného zisku finančních prostředků.

Potvrdila se mi i hypotéza č. 3. Statistické a policejní údaje i odborné časopisy hovoří až o 80% vozidel, která jsou po odcizení demontována na náhradní díly. Zisky z prodeje náhradních dílů jsou vyšší než zisky z legalizace odcizených vozidel. Riziko odhalení kradených náhradních dílů je minimální. Kontroly prováděné na vrakovištích nehovoří o žádných záchytech ke kradeným náhradním dílům. Objasněnost činí 15% z celkového počtu odcizených vozidel a jedná se většinou o celé zadržené vozy. Této nepříznivé statistice lze přičíst i fakt, že jednotlivé díly jejich výrobci neoznačují skrytými kódy a nelze je tedy identifikovat. Výrobci nemají zájem o zjišťování kradených vozidel, oni chtějí prodávat. V případě odcizení vozidla mají jistotu, že zákazník půjde a koupí si vozidlo nové.

Závěr

Každý rok se v České republice ztratí asi dvacet tisíc aut. Zatímco dříve je kradli a prodávali dál jednotlivci, dnes už se tím zabývají celé organizované skupiny. Krádeže aut jsou stále sofistikovanější, ve většině případů jsou páčány skupinami, jejichž struktura a činnosti jsou přesně rozděleny. Nejvíce ohroženými jsou luxusní vozy, které tyto skupiny kradou na objednávku. Z policejních statistik vyplývá, že zloději jsou zatím velmi úspěšní, do dvou týdnů po krádeži se policii podaří najít a vrátit zpět jen jedno procento vozů. Přitom právě tato doba je pro další osud kradeného vozidla rozhodující. Zpravidla do čtrnácti dnů totiž většinou končí rozmontované na náhradní díly nebo má už nové doklady i majitele.

Dalším krokem k omezení krádeží vozidel a obchodování s nimi by měly být důkladnější evidenční prohlídky. Ty se nyní provádějí v rámci technické prohlídky, kdy pracovníci stanic technické kontroly kontrolují, zda údaje o vozidle uvedené v dokladech odpovídají reálnému stavu. Současné metody používané ve stanicích technické kontroly již nejsou pro prověrku identity vozidla a jeho částí dostatečné. Technici totiž často nevědí, kde mají identifikační údaje hledat, nerozumí složitým kódům a u moderních aut se k nim ani nemohou dostat. V důsledku toho jsou dnes v registrech evidována i taková vozidla, která vykazují zásahy do identifikačních znaků, chybějící identifikační znaky nebo zjevný nesoulad identifikačních znaků s doklady či registrem, a to i přesto, že prošla několika technickými kontrolami, jejichž součástí je ze zákona i evidenční kontrola.

Opačným problémem jsou pak případy, kdy policie odhaluje kradená vozidla, jejichž identifikační údaje sice souhlasí s registrem a doklady, ale přesto nejsou původní a po krádeži byla změněna. Zcela běžnou praxí jsou opravy vozidel pomocí dílů bez možnosti identifikace jejich původu, kdy množství vyměněných náhradních dílů leckdy převyšuje i počet původních dílů vozidla. Evidenční kontroly by se proto měly rozšířit tak, aby zjistily skutečný stav vozidla. Podobnou praxi již zavedlo například Maďarsko, Nizozemsko nebo Slovensko. O takzvané povinné kontrole originality se již jedná v rámci chystané novely zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích.

Vláda České republiky schválila návrhy ministerstva vnitra, které mají pomoci v boji proti zlodějům vozidel. Bývalý ministr vnitra Ivan Langer zpřisnil kontrolu na vrakovištích a zavedl podrobné evidenční prohlídky, včetně kamerového on-line

systému. Zřídil také speciální policejní složku spadající pod Útvar pro odhalování organizovaného zločinu, která se zabývá jen problematikou krádeží motorových vozidel. Osobně se však nemohu ztotožnit s tvrzením nového ředitele tohoto útvaru Robertem Šlachtou, který v rozhovoru pro Hospodářské noviny doslova uvedl: *"Tahle skupina nebude prohledávat dílny, kde se kradená auta rozmontovávají. Zajímat ji budou lidé, kteří na auto nesáhnou, ale vše organizují."* Tímto svým sdělením pouze postavil svůj útvar opět do role metodických pracovníků, sběratelů poznatků a policistů, kteří chtějí vědět o všem, ale jen oni budou ti, kteří se rozhodnou co je pro ně zajímavé.

Ve své bakalářské práci jsem zmínil, že když už pracovníci služby kriminální policie a vyšetřování jednotlivých územních odborů v rámci krajských ředitelství, informace tohoto druhu mají, nepotřebují žádnou výpomoc od jiných organizačně vyšších složek. Na základních útvarech pracují dostatečně fundovaní a odborně vyškolení policisté. Při naší práci stále platí, že nejdůležitější je prvotní informace o pachateli nebo místu odbytu kradených vozidel. Dále už víme co a jak dělat k řádnému zadokumentování a pozdější realizaci trestné činnosti pachatelů.

Návrh zákona počítá se zákazem výkupu vraků vozidel nebo jejich částí bez dokladu původu a dále se zavedením povinnosti přesně identifikovat vrak a jeho podstatné části určené k prodeji, aby bylo možné dohledat jejich původ. Pokud by nebylo možné původ havarovaného vozidla nebo jeho částí doložit, nemohlo by se již použít k dalšímu prodeji a muselo by se zničit. Důvodem jsou zkušenosti řady policistů, kteří na vrakovištích často nacházejí části vozidel s odstraněnými či pozměněnými VIN kódy (vehicle identification number - identifikační číslo vozidla). Výjimkou nejsou ani součástky z ukradených vozidel a vraků, které nebyly ohlášeny z evidence motorových vozidel, a to včetně dokladů a registračních značek. Kontrolované provozovny také většinou nemají povolení k nakládání s odpady, autovraky a vykupují je lidé bez řádného oprávnění, kteří pak vyřazená vozidla nabízejí k prodeji na náhradní díly. Zákon by měl také přesně definovat, co to je totálně havarované vozidlo. Takový vrak by se likvidoval a nesměl by se využít ani na součástky.

Ze statistických zjištění je možné konstatovat, že nárůst na úseku krádeží vozidel, který byl po roce 1989, je na ústupu a výrazně se snižuje. Můžeme jen doufat, že tento trend bude i nadále pokračovat a že pachatelé, kteří se touto vysoce výnosnou trestnou činností zabývají, budou i nadále odhalováni, trestáni a bude jim znemožňováno se zdokonalovat nejen v České republice, ale i v ostatních zemích Evropské unie. I když po roce 1989 došlo u nás k enormnímu nárůstu krádeží vozidel,

nelze v současné době říci, že by Česká republika byla rájem zlodějů a český občan je významně ohrožen.

Svou bakalářskou práci jsem chtěl poskytnout rady všem těm, kteří se chystají ke koupi nového či zánovního vozidla - jak a čeho se vyvarovat, nač se zaměřit, jak postupovat po zakoupení vozu a jak ho nejlépe ochránit před nenechavci. I když je v současné době Policie České republiky zaměstnávána převážně rasistickými útoky a násilím proti skupinám jednotlivců, cítil jsem jako velice důležité seznámit čtenáře s problematikou krádeží vozidel a pomoci jim s ochranou jejich majetku nemalé hodnoty. Doufám, že má práce na všechny podstatné otázky dala odpověď.

Seznam použité literatury

Knižní prameny:

ČÍRTKOVÁ, L. a kolektiv: Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů.

1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007. ISBN 978-80247-2014-2

ČÍRTKOVÁ, L.: Policejní psychologie.

3. vyd. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-475-3

HEJDA, Jan a kolektiv: Vybraná témata kriminalistiky a trestního práva.

1. vyd. Příbram: Septim tisk, 2007. 252 s. ISBN 978-80-245-1163-4

CHMELÍK, Jan a kolektiv: Rukověť kriminalistiky.

Plzeň: Aleš Čeněk s.r.o., 2005. 532 s. ISBN 80-86898-36-9

MUSIL, Jan, KONRÁD, Zdeněk, SUCHÁNEK, Jaroslav: Kriminalistika.

Mgr. Eva Jasná. 1. vyd. Praha: C.H.Beck, 2001. 512 s. ISBN 80-7179-362-0

NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J., a kolektiv: Kriminologie.

2. přepracované vydání Praha: ASPI Publishing s.r.o., 2004. 452 s.

ISBN 80-7357-026-2

RAK, Roman a kolektiv: Krádeže motorových vozidel, Odhalování, vyšetřování a prevence.

1. vyd. Olomučany: Akademické nakladatelství CERM s.r.o., Brno, 2001. 252 s. ISBN 80-7204-218-1

Časopisecké prameny:

JIROUŠ, Milan, SLOVÁČEK, Petr: Ojetiny v síti Svět motorů. 2009, roč. 63, 2659

PROTIVÍNSKÝ, Miroslav: Boj s kriminalitou v západních zemích.

In Kriminalistický sborník. 1. vyd. Praha: Tiskárna MV, roč. 2003, č. 7

RAK, Roman: Krádeže motorových vozidel: A co dál?

In Kriminalistický sborník. 7. vyd. Praha: Tiskárna MV, roč. 2004, č. 1

SUPERATA, David, JELÍNEK, Matouš, PILCOVÁ, Miroslava:

V hledáčku: Zánovní vozy. Svět motorů. 2009, roč. 63, č. 2660

Právní normy:

HAD, Miloslav, STACH, Stanislav, URBAN, Luděk. Česká republika v Evropské unii: členství, přínosy a výzvy. 2005. vyd. Praha: Český institut pro integraci EU, 2005.

Zákon č. 140/1961 Sb.: Trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 141/1961 Sb.: Trestní řád, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/1964 Sb.: Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/2009 Sb.: Trestní zákoník

Zákon č. 56/2001 Sb.: Zákon o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb.

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 30 ze dne 21.dubna 2009, (1. vyd.) Praha, Policejní prezidium

Elektronické zdroje:

Auto.cz: aktuality [online] 25.08.2008. Anima Publishers, s.r.o., 1997, 2009 [cit. 2009-11-08]; dostupný z <http://news.auto.cz/aktuality/ministerstvo-dopravy-spusti-v-zari-elektronicky-dohled-stk.html>

Česká spořitelna: Úrokové sazby - Úvěrové produkty v Kč pro soukromou klientelu [online]. 2000,13.11.2009[cit.2009-11-15]
dostupný z <http://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs>

Elektronická řídící jednotka (online) 2007 [cit. 2009-10-07]
dostupný z <http://auto-vynalezy.wz.cz/elektronicka-ridici-jednotka.php>

<http://www.autoexport.estranky.cz> : Rady při koupi ojetého vozu [online] 2006 [cit.2009-11-08]
dostupný z <http://www.autoexport.estranky.cz/stranka/jak-koupit-a-neprohloupit>.

<http://www.str.aa/rspp/auta/auta.htm>

Internet Wikipedie otevřená encyklopedie (online)
dostupné z <http://cs.wikipedia.org/wiki/Automobil>

Policejní prezidium ČR: Statistika kriminality (online) dostupné na Intranetu Policie ČR z <http://essk.pcr.cz/>

Policie České republiky: Odbor kriminalistické techniky a expertiz [online]. Praha: 2008, 09.11.2009 [cit. 2009-11-16]; dostupný z <http://www.policie.cz/clanek/odbor-kriminalisticke-techniky-a-expertiz-741862.aspx>

Policie České republiky: Útvar pro odhalování organizovaného zločinu [online]. Praha: 2008, 09.11.2009 [cit. 2009-11-15]
dostupný z: <http://www.policie.cz/clanek/utvar-pro-odhalovani-organizovaneho-zlocinu-skp-199737.aspx>

SECAR BOHEMIA. Sherlog: O společnosti [online]. SECAR BOHEMIA, 2008, 9.11.2009 [cit. 2009-11-09] dostupný z <http://www.sherlog.cz/cz/o-spolecnosti.html>

TRONÍČEK, Jakub: Podvodné kontroly STK. Právo [online]. 2009, roč. 2009 [cit. 2009-10-12], s. 5.
dostupný z <http://www.novinky.cz/domaci/181272-podvodne-kontroly-stk-nechavaji-na-silnicich-desetitisice-vraku.html>

Přílohy

Příloha č. 1

Obr. č.1 - Rozlamovák vložek, byl používán též k otevírání Octávií přes kufr

Obr. č. 2 – lámák pro rozlomení vložky konstrukt

Obr. č. 3

Obr. č. 4

Obr. č. 5

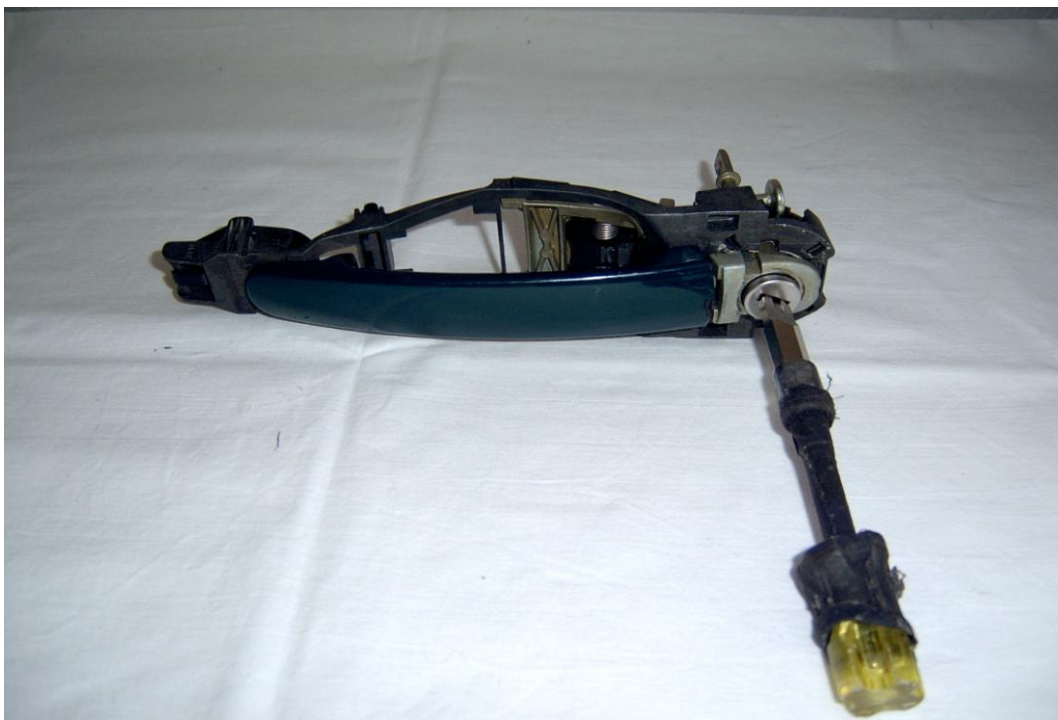
Obr. č. 6

Obr. č. 7

Obr. č. 8

Obr. č. 9

Obr. č. 10

Obr. č. 11 – trháky vložky zámků

Obr. č. 12

Příloha č. 2

Obr. č. 13

Obr. č. 14

Obr. č. 15

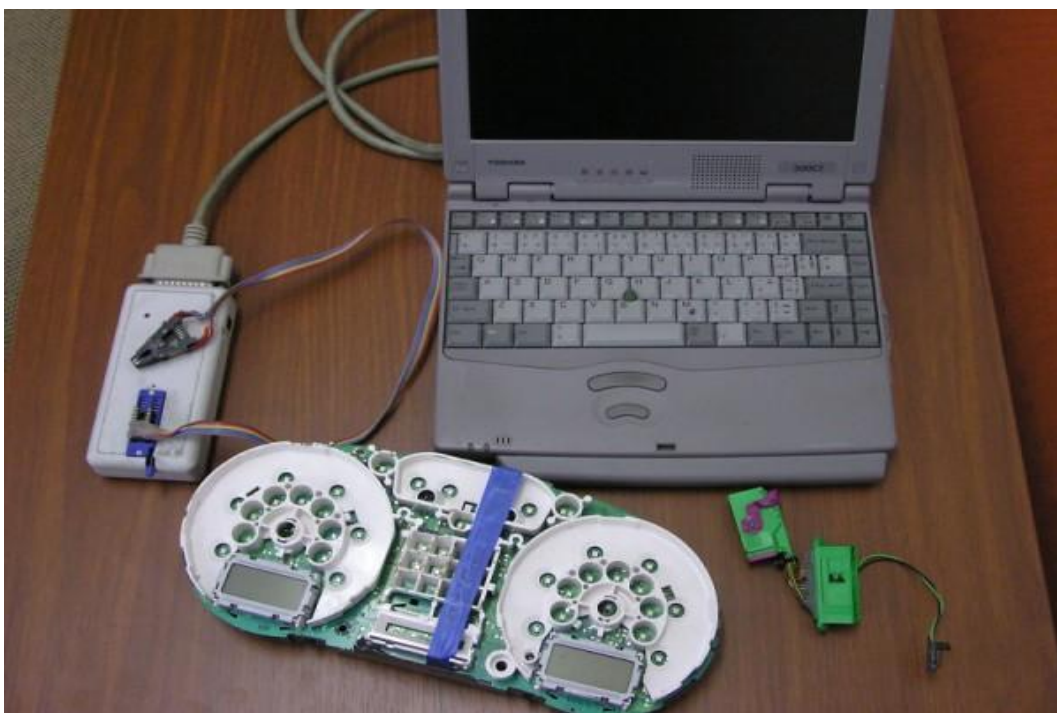
Obr. č. 16

Obr. č. 17

Obr. č. 18 – kabely - koncovky pro připojení VAG na servisní zásuvku

Obr. č. 19 – laptop na programování budíků, čipů a řídicích jednotek

Obr. č. 20 - měnič napětí - používá se pro napájení notebooku v automobilu z 12 V na 220 V

Obr. č. 21 - různé typy klíčů připravené na vybroušení

Obr. č. 22 - sady klíčů a zámkových vložek pro výměnu, snímač kódu klíče k IMO

Obr. č. 23

Obr. č. 24 – zámek Škoda Octavia + vložka zámku

Obr. č. 25 – sada pilníků k vypilování klíčů

Obr. č. 26 – budíky

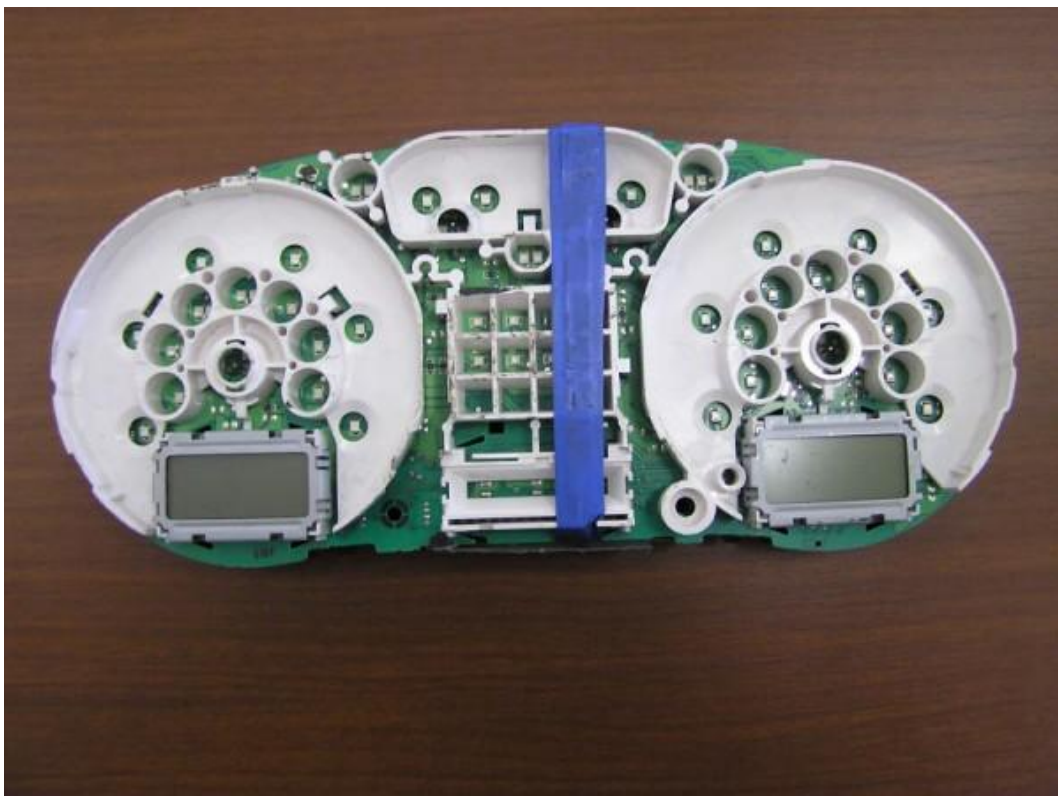
Obr. č. 27 – budíky připravené k instalaci do kradeného vozidla

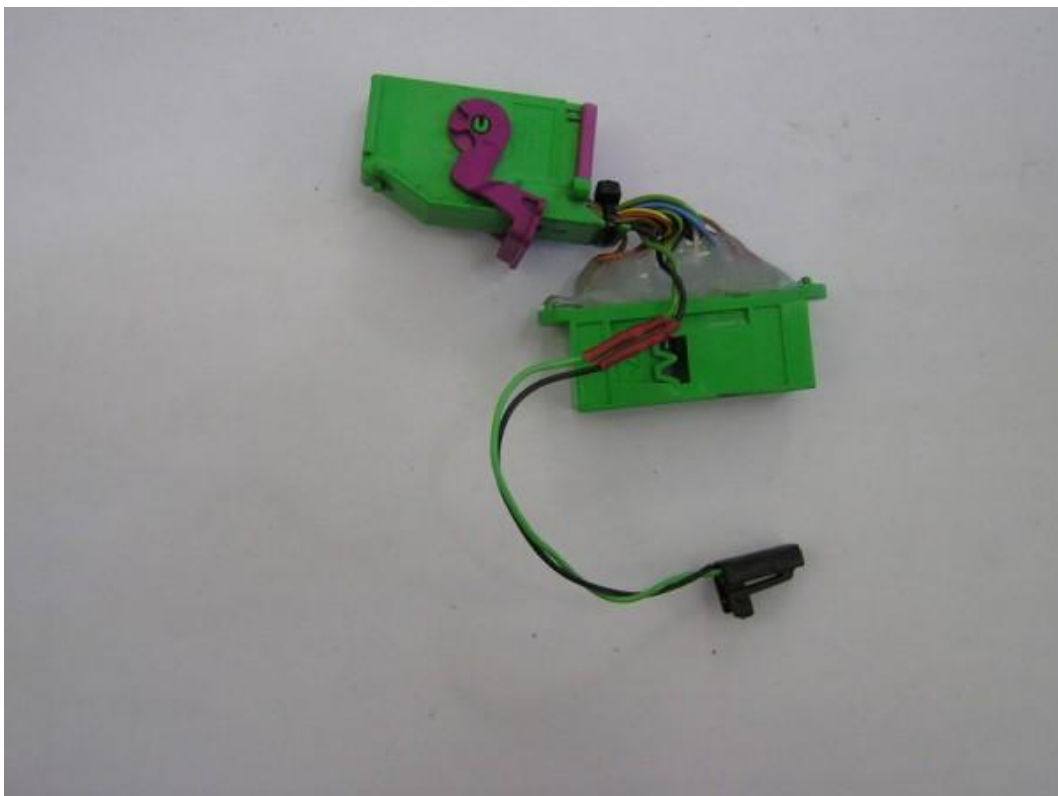
Obr. č. 28

Obr. č. 29 – pohled na zadní část budíků

Obr. č. 30

Obr. č. 31 - koncovky - kabeláž k nastavení budíků

Obr. č. 32 - imobilizer, kabely pro VAG, kabely pro budíky

Příloha č. 6

Obr. č. 33 – tzv. krabička

Obr. č. 34

Obr. č. 35

Obr. č. 36

Obr. č. 37

Obr. č. 38 - nářadí - frézka, řídicí jednotky, ostatní

Obr. č. 39 – nalevo od šroubováků rozlamovák, trhák a uvolňovač v jednom

Obr. č. 40 - řídicí jednotky, nabíječka na mobil slouží též pro napájení frézky

Obr. č. 41 - programátor - přenastavování čipů v klíči

Elektronická rušička GSM

Obr. č. 42 - elektronická rušička GSM - slouží k rušení satelitního zabezpečení

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje
SLUŽBA KRIMINÁLNÍ POLICIE A V.
UL. PLAVSKÁ Č.
ČESKÉ BUDĚJOVICE
Č.j.:

Protokol o trestním oznámení

Na _____ dne _____ v _____ hodin oznámil(a)

jméno, příjmení:
jméno, příjmení(rodné):
datum narození:
místo narození:

Trvalé bydliště:
Současné bydliště:
tel.:

Adresa pro účely doručování:
tel.:

Adresa zaměstnavatele:

Místo zaměstnání:

Postavení v zaměstnání:

Průkaz totožnosti: stav:

K věci:

Poučení:

Podle § 158 odst. 2 tr. řádu vás upozorňuji na odpovědnost za uvedení vědomě nepravdivých údajů, zejména na trestný čin křivé obvinění podle § 174 tr. zákona, pomluva podle § 206 tr. zákona, poškozování cizích práv podle § 209 tr. zákona, nadřizování podle § 166 trestního zákona a přestupek křivé vysvětlení podle § 47a odstavce 1 zákona číslo 200/1990 Sb.

Podle § 100 odst. 2 tr. řádu máte právo odepřít výpověď, jestliže byste způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě, svému příbuznému v pokolení přímém, svému sourozenci, osvojiteli, osvojenci, manželu, partneru nebo druhu a nebo jiným osobám v poměru rodinném nebo obdobném, jejichž újmu byste právem pocítoval jako újmu vlastní. Podle § 100 odst. 3 tr. řádu odepřít výpověď nemůže ten, kdo má stran trestného činu, jehož se výpověď týká, oznamovací povinnost podle trestního zákona.

Podle § 2 odst. 14 tr. řádu máte právo používat svůj mateřský jazyk nebo jazyk, o kterém prohlásíte, že jej ovládáte. Podle § 55 odst. 2 trestního řádu máte právo žádat o utajení své podoby a podepsat protokol smyšleným jménem a příjmením, pod kterým pak budete v trestním spisu veden, jestliže zjištěné okolnosti nasvědčují tomu, že Vám nebo osobě blízké v souvislosti s podáním svědectví zřejmě hrozí újma na zdraví nebo jiné vážné nebezpečí porušení základních práv a Vaši ochranu nelze spolehlivě zajistit jiným způsobem.

Po skončení výslechu vám bude protokol předložen k přečtení, nebo, požádáte-li o to, bude vám přečten. Máte právo žádat o jeho doplnění, provedení oprav či změn, aby byl v souladu s Vaší výpovědí.

Podle § 158 odst. 2 tr. řádu, pokud jako oznamovatel požádáte, budete do 1 měsíce od oznámení vyrozuměn o učiněných opatřeních.

Vyrozumění žádám - nežádám *)

Vyjádření oznamovatele:

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje

ÚZEMNÍ ODBOR SKPV
POŠTOVNÍ PŘIHRÁDKA 125
PLAVSKÁ 2
371 05 ČESKÉ BUDĚJOVICE
Č. j.

Protokol o výsledku obviněného

V _____ dne _____ v _____ hodin byl zahájen výslech obviněného

jméno, příjmení:

dřívější příjmení:

místo narození, okres, kraj:

datum narození:

průkaz totožnosti:

státní příslušnost:

národnost:

osobní stav:

Trvalý pobyt:

tel.

Zdržuje se:

tel.:

Adresa pro účely doručování:

tel.

Adresa zaměstnavatele:

Zaměstnání a postavení v něm:

Místo zaměstnání:

Počet zaměstnání v posledních dvou letech: 1

Vojenský poměr:

Vzdělání:

Majetkové poměry:

Čistý měsíční příjem:

Otec:

Matka:

Manžel (druh):

Sourozenci:

Děti: -----

V minulosti vyslýchán pro trestný čin: kolikrát

Dřívější tresty:

Obviněnému bylo doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání z trestného činu

Poučení obviněného:

Podle § 33 odst. 1 trestního řádu a § 92 odst. 2 trestního řádu máte právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se vám kladou za vinu a důkazům o nich, nejste však povinen vypovídat. Můžete uvádět okolnosti a důkazy sloužící k vaší obhajobě, činit návrhy, podávat žádosti a opravné prostředky. Máte právo zvolit si obhájce a s ním se radit i během výkonu prováděným orgánem činným v trestním řízení. S obhájcem se však v průběhu svého výslechu nemůžete radit o tom, jak odpovědět na již položenou otázku. Můžete žádat, abyste byl vyslýchán za účasti svého obhájce, a aby se obhájce zúčastnil i jiných úkonů přípravného řízení (§ 165 trestního řádu). Jste-li ve vazbě nebo

přední strana

výkonu trestu odnětí svobody, můžete s obhájcem mluvit bez přítomnosti třetí osoby.

Podle § 92 odst. 3 tr. řádu Vám mohou být kladeny otázky k doplnění výpovědi nebo odstranění neúplností, nejasností a rozporů. Otázky musí být kladeny jasně a srozumitelně bez předstírání klamavých a nepravdivých okolností; nesmí v nich být naznačeno, jak na ně odpovědět.

Podle § 33 odst. 2 trestního řádu osvědčíte-li, že nemáte dostatek prostředků, abyste si hradil náklady obhajoby, rozhodne předseda senátu a v přípravném řízení soudce, že máte nárok na obhajobu bezplatnou nebo za sníženou odměnu. Podle § 33 odst. 3 trestního řádu podáváte v přípravném řízení návrh na rozhodnutí o obhajobě bezplatné nebo za sníženou odměnu včetně příloh, jimiž prokazujete jeho důvodnost, prostřednictvím státního zástupce, v řízení před soudem pak prostřednictvím soudu, který koná řízení v prvním stupni.

Podle § 65 odst. 1 trestního řádu máte právo nahlížet do spisů, činit si z nich výpisky a poznámky a na svoje náklady si pořizovat kopie spisů a jejich částí. Podle § 65 odst. 2 trestního řádu vám může toto právo policejní orgán ze závažných důvodů odeprýt, důvod odeprání, pokud o to požádáte, přezkoumá státní zástupce.

Podle § 93 odst. 1 trestního řádu vám může být dovoleno, aby dříve než dáte odpověď, jste nahlédl do písemných poznámek, které musíte vyslyšajícím, požádá-li o to, předložit k nahlédnutí.

Podle § 157a odst. 1 trestního řádu máte právo kdykoli v průběhu přípravného řízení žádat státního zástupce, aby byly odstraněny průtahy v řízení nebo závady v postupu policejního orgánu.

Podle § 165 odst. 1 trestního řádu se můžete se souhlasem policejního orgánu zúčastnit vyšetřovacích úkonů a klást otázky vyslychaným svědkům.

Podle § 174 tr. z., je trestné, obviníte-li křivě jiného ze spáchání trestného činu v úmyslu přivodit mu trestní stíhání.

Podle § 55/1c trestního řádu máte za povinnost uvést adresu pro účely doručování písemností určených k vašim rukám.

Podle § 95 odst. 2 trestního řádu máte právo, aby vám po skončení výslechu byl protokol předložen k přečtení nebo požádáte-li o to, aby byl přečten. Máte právo žádat, aby byl protokol doplněn nebo aby v něm byly provedeny opravy v soulase s vaší výpovědí. Podle § 95 odst. 3 trestního řádu protokol o výslechu, který byl prováděn bez přibrání zapisovatele, je nutno před podpisem předložit k přečtení nebo přečíst za přítomnosti nezúčastněné osoby. Máte-li proti obsahu protokolu námitky, je nutno je projednat v přítomnosti přibrané osoby a výsledek pojmout do protokolu.

Podle § 66 odst. 1 trestního řádu vás dále poučují o tom, že kdo přes předchozí napomenutí ruší řízení, nebo kdo se k soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu chová urážlivě nebo kdo bez dostatečné omluvy neuposlechne příkazu nebo nevyhoví výzvě, které mu byly dány podle trestního řádu, může být v přípravném řízení státním zástupcem nebo policejním orgánem potrestán pořádkovou pokutou do 50 000,- Kč.

Podle § 307 odst. 1 trestního řádu v řízení o trestném činu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje pět let, může se souhlasem obviněného soud a v přípravném řízení státní zástupce podmíněně zastavit trestní stíhání, jestliže se obviněný k trestnému činu doznal, nahradil škodu, pokud byla činem způsobena, nebo s poškozeným o její náhradu uzavřel dohodu anebo učinil jiná potřebná opatření k její náhradě a vzhledem k osobě pachatele, s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a k okolnostem případu, lze důvodně takové rozhodnutí považovat za dostačující.

Podle § 309 odst. 1 trestního řádu v řízení o trestném činu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje pět let, může se souhlasem obviněného a poškozeného soud a v přípravném řízení státní zástupce rozhodnout o schválení narovnání a zastavit trestní stíhání, jestliže obviněný prohlásí, že spáchal skutek, pro který je stíhán a nejsou důvodné pochybnosti o tom, že jeho prohlášení bylo učiněno svobodně, vážně a určitě, uhradí poškozenému škodu způsobenou trestným činem, nebo učiní potřebné úkony k její úhradě, případně jinak odčiní újmu vzniklou trestným činem, a složí na účet soudu, nebo v přípravném řízení na účet státního zastupitelství peněžní částku určenou konkrétnímu adresátovi k obecně prospěšným účelům, a tato částka není zřejmě nepřiměřená závažnosti trestného činu, a považuje-li takový způsob vyřízení věci za dostačující vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného činu, k míře, jakou byl trestným činem dotčen veřejný zájem, k osobě obviněného a jeho osobním a majetkovým poměrům.

Podle § 2 odst. 14 trestního řádu máte právo užívat svůj mateřský jazyk nebo jazyk o kterém uvedete, že jej ovládáte. Podle § 28 odst. 1 trestního řádu neuvedete-li jazyk, který ovládáte, nebo uvedete-li jazyk či dialekt, který není jazyk vaší národnosti nebo úřední jazyk státu, jehož jste občanem a pro takový jazyk nebo dialekt není zapsána žádná osoba v seznamu tlumočnicků, ustanoví vám orgán činný v trestním řízení tlumočnicka pro jazyk vaší národnosti nebo úřední jazyk státu, jehož jste občanem.

Vyjádření obviněného k poučení:

poučení

KUPNÍ SMLOUVA
sepsaná dle obchodního zákona ČR

KUPUJÍCÍ :

Jméno a Příjmení: _____

Bydliště: _____ PSČ: _____

Číslo OP: _____ Rodné číslo : _____ Telefon: _____

PRODÁVAJÍCÍ :

Jméno Příjmení: _____

Bydliště: _____ PSČ: _____

Číslo OP: _____ Rodné číslo: _____ Telefon: _____

Druh prodáváného vozidla : _____ Tovární značka: _____

Rok výroby: _____ Obsah cm3: _____ č. TP (velký): _____

č. TP (malý): _____

číslo motoru : _____ Číslo VIN: _____

Technický stav vozidla: _____

Cena vozidla: _____

1. Nový majitel vozidla souhlasí, že všechny náklady spojené s uvedením vozidla do provozu budou od podpisu této kupní smlouvy hrazeny z jeho strany.
2. Kupující též svým podpisem stvrzuje, že částka, kterou za výše uvedený vůz předal prodávajícímu při podpisu této smlouvy, odpovídá částce na této kupní smlouvě uvedené.
3. Kupující byl dopodrobna seznámen s technickým stavem výše uvedeného vozidla, sám osobně si vozidlo kompletně prohlédl a odzkoušel. Kupující kupuje vozidlo s drobným opotřebením.

první strana kupní smlouvy

5. K vozidlu prodávající předává kompletní technickou dokumentaci, dále klíčů .
6. Prodávající prohlašuje, že na vozidle neváznou žádné dluhy, vozidlo není předmětem žádného leasingu a ani úvěru, není a nebude předmětem majetkového vypořádání manželů a dále, že na vozidle nebyly pozměněny identifikační znaky.
7. Kupující prohlašuje, že tuto smlouvu řádně přečetl a že ji podepisuje na důkaz své pravé a svobodné vůle. Za těchto podmínek je smlouva s kupujícím uzavřena. Svůj souhlas s podmínkami smlouvy stvrzují obě strany vlastnoručními podpisy.

Vozidlo bylo prodáno za částku jak předem dohodnuto , - Kč
částka byla předána při podpisu této kupní smlouvy.

V dne

Podpis prodávajícího:

Podpis kupujícího :

druhá strana kupní smlouvy

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje

ÚZEMNÍ ODBOR SKPV
POŠTOVNÍ PŘÍHRÁDKA 125
PLAVSKÁ 2
371 05 ČESKÉ BUDĚJOVICE

Č. j. KRPC-

Protokol o vydání věci

Dne v hodin byl(a) podle § 78 tr. ř. vyzván(a)

k vydání:

jako věci důležité pro trestní řízení.

Po poučení podle § 78 odst. 1 tr. ř. o povinnosti věc na vyzvání vydat a po upozornění na možnost odnětí věci, jakož i na možnost uložení pořádkové pokuty (§ 66 tr. ř.), vyzvaná osoba uvádí:

Po přečtení prohlašuji, že záznam souhlasí, nežádám oprav ani doplnění. Protokol jako správný a úplný podepisuji dne 11.01.2010 v 11:08 hodin.

Osoba, která věci převzala:

Přítomen:

Osoba, která věci vydala:

*Současně potvrzuji, že jsem
převzal(a) kopii tohoto
protokolu jako potvrzení o
vydání věci*

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje
Obvodní oddělení Suché Vrbné
Dobrovodská 2106
370 06 České Budějovice

Č. j. |

Protokol o výsledku svědka

V dne v hodin byl vyslechnut

jméno, příjmení:

jméno, příjmení(rodné):

datum narození:

místo narození:

Trvalé bydliště:

tel.:

Současné bydliště:

tel.:

Adresa pro účely doručování:

tel.:

Adresa zaměstnavatele:

Místo zaměstnání:

Postavení v zaměstnání:

Průkaz totožnosti:

Vyslýchán v trestní věci

NP-vloupání do vozidla, Dobrá Voda, Hledíková

poměr k obviněnému

Jako svědka vás poučuji:

Podle § 97 tr. řádu jste povinen vypovídat jako svědek o tom, co je vám známo o trestném činu a jeho pachateli a nebo o okolnostech důležitých pro trestní řízení.

Podle § 101 odst. 1 tr. řádu vás upozorňuji na význam svědecké výpovědi z hlediska obecného zájmu. Výpověď svědka slouží v trestním řízení jako důkaz.

Podle § 345 odst. 1 tr. zákoníku je trestné, obviníte-li lživě jiného ze spáchání trestného činu, podle § 345 odst. 2 tr. zákoníku je trestné, obviníte-li lživě jiného ze spáchání trestného činu v úmyslu přivodit mu trestní stíhání, taktéž je podle § 346 odst. 2 trestního zákoníku trestné, pokud jako svědek před policejním orgánem, který koná přípravné řízení podle trestního řádu, uvedete úmyslně nepravdu o okolnosti, která má podstatný význam pro rozhodnutí anebo takovou okolnost zamlčíte.

první strana

2. strana protokolu o výsledku svědka

Podle § 99 odst. 1 tr. řádu nesmíte být vyslýchán o okolnostech, týkajících se utajovaných informací chráněných zvláštním zákonem, jež jste povinen zachovávat v tajnosti, ledaže byste byl této povinnosti příslušným orgánem zproštěn.

Podle § 99 odst. 2 tr. řádu nesmíte být vyslýchán též tehdy, jestliže by jste svoji výpověď porušil státem uloženou nebo uznanou povinností mlčenlivosti, ledaže by vás této povinnosti příslušný orgán nebo ten, v jehož zájmu tuto povinnost máte, zprostil.

Podle § 124 trestního zákoníku se za státem uloženou nebo uznanou povinností mlčenlivosti považuje mlčenlivost, která je uložena nebo uznána jiným právním předpisem. Za státem uznanou povinností mlčenlivosti se podle trestního zákona nepovažuje taková povinnost, jejíž rozsah není vymezen jiným právním předpisem, ale vyplývá z právního úkonu učiněného na základě jiného právního předpisu.

Podle § 99 odst. 3 tr. řádu se zákaz výsledku podle odstavce 2 nevztahuje na svědeckou výpověď, týkající se trestného činu, stran něhož máte oznamovací povinnost podle trestního zákoníku (§ 368). Rovněž se nevztahuje na svědeckou výpověď o utajovaných informacích klasifikovaných ve zvláštním zákoně stupněm utajení „Důvěrné“ nebo „Vyhrazené“.

Podle § 100 odst. 1 tr. řádu máte právo odmítnout výpověď jako svědek, jste-li příbuzným obviněného v pokolení přímém, jeho sourozencem, osvojitelem, osvojencem, manželem nebo druhem. Je-li obviněných více a v uvedeném poměru jste jen k některému z nich, máte právo odepřít výpověď ohledně jiných obviněných jen tehdy, není-li možné oddělit výpověď, která se jich týká, od výpovědi týkající se obviněného, k němuž jste v tomto poměru.

Podle § 100 odst. 2 tr. řádu jste oprávněn odepřít výpověď, pokud by jste svoji výpověď způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě, svému příbuznému v pokolení přímém, svému sourozenci, osvojiteli, osvojenci, manželů, partneru nebo druhu, anebo jiným osobám v poměru rodinném nebo obdobném, jejichž újmu byste právem pociťoval jako újmu vlastní.

Podle § 100 odst. 3 tr. řádu odepřít výpověď však nemůžete, máte-li stran trestného činu, jehož se svědecká výpověď týká, oznamovací povinnost podle § 368 tr. zákoníku. Neoprávněné odepření výpovědi je podle § 66 tr. řádu možné postihnout pořádkovou pokutou až do výše 50 000,-Kč.

Podle § 211 odst. 3 tr. řádu odepřete-li podle § 100 tr. řádu vypovídat před soudem, bude vaše výpověď z přípravného řízení před soudem přečtena, pokud jste před výsledkem v přípravném řízení prohlásil, že svého práva odepřít výpověď podle § 100 tr. řádu nevyužíváte.

Podle § 103 tr. řádu ve spojení s ustanovením § 93 odst. 1 tr. řádu a § 95 odst. 2 tr. řádu máte právo dříve než dáte odpověď nahlédnout do písemných poznámek, které však musíte vyslýchajícím, pokud o to požádá, předložit k nahlédnutí. Po skončení výsledku vám bude protokol předložen k přečtení, nebo požádáte-li o to, bude vám přečten. Máte právo žádat jeho doplnění, opravy a změny v souhlasu s vaší výpovědí. Podle § 95 odst. 3 tr. řádu protokol o výsledku, který byl prováděn bez přibrání zapisovatele, je nutno před podpisem předložit k přečtení nebo přečíst za přítomnosti nezúčastněné osoby. Má-li vyslýcháný proti obsahu protokolu námitky, je nutno je projednat v přítomnosti přibrané osoby a výsledek pojmout do protokolu.

Podle § 2 odst. 14 tr. řádu máte právo používat svůj mateřský jazyk nebo jazyk, o němž prohlásíte, že jej ovládáte.

Jako svědek máte podle § 104 odst. 1 tr. řádu nárok na náhradu nutných výdajů a ušlé odměny za práci. Nárok zanikne, jestliže ho neuplatníte do tří dnů po svém výsledku.

Podle § 55 odst. 2 tr. řádu máte právo požádat o utajení své podoby a podepsat protokol smyšleným jménem a příjmením, pod kterým budete v trestním spisu veden, jestliže zjištěné okolnosti nasvědčují tomu, že vám nebo osobě blízké v souvislosti s podáním svědectví hrozí újma na zdraví nebo jiné vážné nebezpečí porušení základních práv.

V případě seznámení se s utajovanými informacemi chráněnými zvláštním zákonem je Vaší povinností zachovávat o nich mlčenlivost a neumožnit k nim přístup neoprávněné osobě, dodržovat ostatní povinnosti stanovené zvláštním zákonem (zák. č. 412/2005 Sb. a související předpisy). Nesplnění této povinnosti může zakládat trestní odpovědnost podle § 317 a § 318 tr. zákoníku.

Vyjádření svědka k poučení a věci:

Před započetením výsledku jsem byl vyslýchajícím řádně poučen jako svědek dle ustanovení uvedených na tomto protokolu, poučení jsem plně porozuměl a dalšího vysvětlení si nežadám.

3. strana
protokolu o výslechu svědka

Zvláště jsem byl vyslýchajícím poučen o svém právu dle § 100 trestního řádu k předmětné věci nevypovídat, k tomuto poučení uvádím, že svého práva **nevyužívám** a vypovídat **chci a budu**.

Po poučení podle § 104 odst. 1 trestního řádu uvádím, že svědečné si **nežádám**.

Dále jsem byl vyslýchajícím zejména poučen podle § 345 tr. zákoníku a § 346 odst. 2 tr. zákoníku o následcích křivého obvinění a křivé výpovědi, k tomuto poučení uvádím, že jsem mu velmi dobře rozuměl, jsem si plně vědom váhy své výpovědi a možných důsledků, které z toho plynou.

To je vše co jsem chtěl k věci uvést, protokol mi byl hlasitě diktován a souhlasí s mou výpovědí, po skončení protokolace jsem měl možnost si jej znovu pozorně pročíst, s jeho obsahem souhlasím, nežádám v něm žádných změn ani doplnění a jako správný jej podepisuji dne v hodin.

V y s l e c h l :

svědek

třetí strana